

**FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO
V OLMOUCI**

KATEDRA SLAVISTIKY

**Jazykové kategorie pro vyjádření mnohosti a počtu
v češtině a polštině**

**Linguistic Categories for Expressing Quantity and
Number in Czech and Polish**

VYPRACOVALA: Lucie Pospíšilová

VEDOUCÍ PRÁCE: Mgr. Marcin Wągiel

2016

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a uvedla všechny použité prameny.

V Olomouci, 3. 4. 2016

podpis

Děkuji Mgr. Marcinu Wągielovi za konzultace, rady a připomínky, které mi během psaní bakalářské práce poskytl.

podpis

OBSAH

ÚVOD	6
I TEORETICKÁ ČÁST	7
1 ČÍSLOVKY V ČEŠTINĚ	8
1.1 ZÁKLADNÍ ČÍSLOVKY	12
1.2 NUMERICKÉ ČÍSLOVKY	13
1.3 ÚHRNNÉ ČÍSLOVKY	15
1.4 SOUBOROVÉ ČÍSLOVKY	15
1.5 DRUHOVÉ ČÍSLOVKY	15
1.6 VELIKOSTNÍ ČÍSLOVKY	17
1.7 NÁSOBNÉ ČÍSLOVKY	17
1.8 DÍLOVÉ ČÍSLOVKY	17
1.9 SKUPINOVÉ ČÍSLOVKY	18
1.10 ŘADOVÉ ČÍSLOVKY	18
1.11 SOLITÉRNÍ ČÍSLOVKY	18
2 ČÍSLOVKY V POLŠTINĚ	19
2.1 ČÍSLOVKA JEDEN A JEJÍ FLEXE	21
2.2 ČÍSLOVKA DWA A JEJÍ FLEXE	21
2.3 ČÍSLOVKA TRZY A JEJÍ FLEXE	21
2.4 ČÍSLOVKA PIĘĆ A JEJÍ FLEXE	22
2.5 ČÍSLOVKY MILION A TYSIĄC A JEJICH FLEXE	23
2.6 SOUBOROVÉ ČÍSLOVKY V POLŠTINĚ A JEJICH FLEXE	24
3 PLURALIA TANTUM	25
4 SINGULARIA TANTUM	26
II PRAKTICKÁ ČÁST	27
5 ZDROJ JAZYKOVÝCH DAT	28
5.1 KORPUS	28
5.2 VYUŽITÍ KORPUSU	28
5.3 TYPY KORPUSŮ	29
5.4 ČESKÝ NÁRODNÍ KORPUS	29
5.5 NARODOWY KORPUS JEZYKA POLSKIEGO	29
5.6 OBECNÉ OTÁZKY	30
5.7 ČÍSLOVKY S KOŘENEM DV-(DW-)	30
5.7.1 Dva, dvě, dvou	30
5.7.2 Dwa, dwie, dwóch, dwaj, dwojga	33
5.7.3 Dwu, dwom, dwóm	36
5.7.4 Dwojgu, dwojgiem	38
5.7.5 Dvěma	40
5.7.6 Dwiema, dwoma	41
5.7.7 Dvakrát, nadvakrát	43
5.7.8 Dwa razy, dwukrotnie	44
5.7.9 Dwojgity, dwojgity, dwojgity, dwojgity	46

5.7.10	Dvojaký, dvojaká, dvojaké dvojací.....	48
5.7.11	Dwojaki, dwojaka, dwojacie, dwoisty, dwoiście, dwoista	49
5.7.12	Dwojki.....	50
5.7.13	Dualny	51
5.7.14	Podwójny, podwójna, podwójne, podwójnie	51
5.7.15	Dwojnásobný, dwojnásobná, dwojnásobné	53
5.7.16	Dwójnasób.....	56
5.7.17	Dwojité, dwojice, dwojmo	57
5.7.18	Para, podwójnie.....	58
5.8	VYJÁDRĚNÍ MNOHOSTI U LÁTKOVÝCH PODSTATNÝCH JMEN	60
5.9	TŘI A TROJE, TRZY A TROJE	62
ZÁVĚR		65
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		69
SEZNAM TABULEK.....		71

ÚVOD

Číslovky jsou slovní nástavbové druhy, jež vyjadřují množství, bez kterých bychom jej v jazyce nemohli vyjádřit, tudíž se jedná o velice důležité slovní druhy, které používáme každý den v různých situacích. Dělí se na základní, druhové, souborové, velikostní, solitérní, numerické, úhrnné, dílové, skupinové a řadové.

V teoretické části jsem se zaměřila na to, čím číslovky jsou a co označují, jakým jiným slovním druhem je můžeme vyjádřit, jaké je jejich dělení, co mají společné a co rozdílné v češtině a polštině a také to, jak se v polštině skloňují, jelikož gramatika číslovek je velice komplikovaná. Zaměřila jsem se rovněž na to, co jsou pluralia a singularia tantum a jaké výrazy do nich patří, jelikož jsem se v praktické části zaměřila i na číslovky, které se často pojí s těmito výrazy.

V této práci jsem se zaměřila na číslovky jak v polštině, tak češtině s kořenem *dv-* / *dw-* a za pomoci Českého národního korpusu (ČNK) a Narodowego Korpusu Języka Polského (NKJP) jsem shromáždila do tabulek padesát příkladů od každého tvaru a sepsala s jakými slovními druhy nebo slovy se nejčastěji pojí daná číslovka, také jsem uvedla počet výsledků, které jsou k dispozici ke každému tvaru a pokusila se srovnat tyto tvary v češtině s tvary v polštině.

V další části práce jsem se zaměřila na pluralia tantum neboli pomnožná podstatná jména, které se vykytují jak v polštině, tak i češtině.

Posledním zkoumaným jevem bylo vyjádření množství u látkových podstatných jmen, čili to, jakým slovním druhem můžeme vyjádřit množství (např. dva litry mléka, kupa sena, vědro vody apod.).

Cílem této práce bylo srovnat číslovky v polštině a češtině a zjistit v čem se liší a co mají naopak společné. Díky této práci jsem shromáždila relativně velké množství jazykového materiálu, s kterým jsem v této práci pracovala.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ČÍSLOVKY V ČEŠTINĚ

Podle Akademické mluvnice češtiny jsou číslovky neboli numeralia nezákladními a také tzv. nastavbovými slovními druhy. Nastavbové slovní druhy jsou takové, které svými funkčními vlastnostmi napodobují soustavu základních slovních druhů (těmi jsou podstatná jména, slovesa, přídavná jména a příslovce). (Kořenský, Komárek 1986: 21-22). Jejich základem je kvantovost tedy vyjádření množství, v širokém smyslu, jak počítanou (určitou), tedy vyjádřenou čísly, tak nepočítanou, čísla nelze vyjádřitelnou. Kvantovost je formována substantivností (např. *dva, milion, hromada*), adjektivností (např. *předposlední, poslední*) a adverbialností (např. *trochu, moc, hodně*). (Kořenský, Komárek 1986: 105)

Číslovky nemají jednotnou slovnědruhovou povahu, jsou podobně jako zájmena substitutem, který vyjadřuje kvantum jako substanci (*pět, pětka*), vlastnost (*pátý, pětinasobný*), i jako okolnost (*pětkrát*). Kvantovost nepočítanou, neurčitou vyjadřují číslovky *mnoho, málo, několik* a hovorové *moře, fůra, trochu/a* atd. Z toho vyplývá, že číslovky jsou, jednak jmény tzn. mohou vyjadřovat rod, pád a některé i číslo, a jednak jsou neohebné a zastávají funkci adverbii. (Rousínová 2012: NLN, s. 301-310)

Číslovky dále můžeme dělit na základní, (*dvě, pět, tisíc, několik*), úhrnné (*dvě, patero*), souborové (*dvoje, patery, oboje, několikery*), druhové (*půl, polovina, pětina*), násobné (*jednou, dvakrát, několikrát*), dílové (*půl, polovina, pětina*), skupinové (*dvojice, pětiice*), řadové (*první, druhý, dvacátý*).

Co se týče skloňování, můžeme je skloňovat stejně jako podstatná, přídavná jména či zájmena. Tyto slovní druhy mají pouze tři typy skloňování jmenné, zájmenné a složené neboli adjektivní. Ale právě číslovky nemají tzv. své tvary, ale využívají systém tvarů substantivních tj. *tisíc, sto* nebo adjektivních tj. *čtvrtý, první*, a zájmenných např. *jeden*. tzn. nemůžeme je morfologicky oddělit od jiných slovních druhů, protože se neliší od ostatních kategorií tvarem. Avšak např. typ *pěti* (Instrumentál) je specifický jen pro číslovky – zůstávají neskloňné, mají-li úlohu příslovce (např. *dvakrát*). (Čechová 2000: 86-91).

U číslovek lze rozlišovat primární a sekundární syntaktické funkce, tyto funkce soustavu číslovek vnitřně strukturují. Primárními funkcemi číslovek jsou:

a.) Q/S^s (subjekt/objekt):

Závodů se zúčastní asi sto/osm družstev.

Koupil sto(vku) odznaků/deset piv.

- b.) Q/A^a (shodný atribut):

Vítáme milióntého návštěvníka.

Mám s sebou jen dvě koruny.

S padesáti korunami nevystačíš.

- c.) Q/C^c (adverbiále):

Nemusíš to říkat dvakrát/stokrát/tolikrát.

Sekundární funkce číslovek jsou:

- a.) Q/S^a, Q/C^a (neshodný atribut):

Hájíme zájmy miliónů lidí.

Plat nadvakrát je velmi rozumné zařízení.

- b.) Q/S^v, Q/A^v, Q/C^v (predikativ):

Jedna a jedna jsou dvě.

Náš reprezentant byl jedenáctý.

- c.) Q/A^s, Q/C^s (subjekt/objekt):

Každý sedmý vyhrává.

Čtyři nepřišli.

- d.) Q/S^c (adverbiale):

Pouštěli to tam po deseti.

- e.) Q/A^c (tradiční doplněk):

Skončil jako šestý.

(Kořenský, Komárek 1986: 105-106).

Zvláštním jevem je to, že ten samý výraz můžeme v textu hodnotit jako číslovku a v jiném případě jako substantivum, adjektivum atd podle toho zda výraz hodnotíme z hlediska morfologie, syntaxu nebo sémantiky. Dobrým příkladem je např. *pětka horolezců* (počet horolezců) – *základní pětka* (např. hráčů) – *pětka* (klasifikační stupeň). Ve všech příkladech se jedná o substantivum, vyjadřující počet.

Číslovky rozlišujeme především podle toho, čeho vyjadřují počet. Některé vyjadřují počet jednotlivých jevů, jak konkrétních, tak abstraktních. Některá hromadná podstatná jména, abstraktní, vlastní jména můžeme počítat pomocí substantiva kus (např. *deset kusů dobytka, nábytku, hlávek zelí, zrněk máku* apod.)

U některých substantiv, zejména těch souborových se počet souborů označuje např. *troje rukavice*, čímž je myšleno tři páry rukavic, *čtvery zápalky*, což jsou čtyři krabičky zápalek.

U pronominálních číslovek *oba, obě, oboje, obojí* aj na rozdíl od *dva, dvě, dvojí* apod., kde rozdíl je to, že pokud řekneme otec navštívil s oběma dětmi zoo, je zřejmé, že otec má děti dvě, ale pokud řekneme otec navštívil se dvěma dětmi zoo, není zřejmé, jestli má děti dvě nebo více a jestli ty dvě děti byli oboje jeho vlastní či někoho jiného. Z toho vyplývá, že číslovka *oba* a její formy může informovat o dvou odlišných jevech. Zaprvé, že *oba* může být maximální počet dětí, které otec má, a nebo to může být počet dětí, s kterými šel do zoo.

Významná specifická vlastnost číslovek je to, že většina vyšších číselných hodnot se označuje kombinací číslovkových výrazů a většinou mají tato kombinovaná pojmenování povahu spojení slov (např. *padesát šest, padesát tisíc pět set devadesát*). Tyto tvary se nazývají kombinované číslovkové výrazy.

Číslovky jsou základem celého souboru prostředků označování kvantových významů a hodnot. Některé číslovky vyjadřují počet jako jediný nebo jako dominantní významový rys. Rozlišují se především podle toho, čeho vyjadřují počet. Některé vyjadřují počet jednotlivých jevů (např. *tři klíče*), ale také jevů abstraktních jako např. *tři generace, tři vlastnosti* atd. Některá hromadná substantiva lze počítat pomocí kvantifikujícího substantiva např. *deset kusů dobytka* atd. Avšak z pravidla jsou substantiva hromadná, abstraktní a látková nepočítatelná.

Základními číslovkami lze nazvat takové, které označují počet jednotlivých entit.

Souborové číslovky jsou takové, pokud je substantivum často používáno v souborech, jsou to např. *troje rukavice* (tři páry), *čtvery zápalky* (čtyři krabičky zápalek).

Druhové číslovky vyjadřují počet druhů určitého jevu, např. *trojí pivo* (světlé, černé, nealko).

Existují i adjektivní číslovky, které udávají počet konstitutivních jednotek, které tvoří obsah jevu pojmenovaného substantivem, s nímž se číslovka spojuje. Příkladem může být: *pětitisícový náklad, několikamiliónový rozpočet* apod. To jsou číslovky velikostní.

U dějů vyjádřených verbem finitem se zvláštním druhem číslovek vyjadřuje počet realizací děje, tedy jeho násobenost (*Hlasatel se dvakrát přeřekl*), a proto mluvíme o číslovkách násobných.

Počet dílů vyjadřují číslovky dílové, zde můžeme zařadit příklady jako *polovina, třetina, pětina, miliontina* apod., a význam těchto číslovek je založen na počtu dílů, v něž je celek rozdělen.

Dalším typem jsou číslovky skupinové. Jsou to takové číslovky, které mají charakter substantivní povahy označující skupiny či skupinové výrazy jako *dvojka, trojka, čtyřka, pětka, dvojice, pětice* apod. Nejčastěji se vztahují k lidem, např. *zakročila dvojice pořadatelů*, ale může jít i o jiné výrazy jako třeba *trojice čísel*.

Řadové číslovky jsou takové, které poukazují na místo jevů v řadě. Patří zde: *první, druhý, tisící* atd.

Posledním typem jsou číslovky numerické. Jedná se o takové číslovky, které vyjadřují prostý počet jevů, kdy na začátku je nula. Část z nich se tvarově odlišila od základních číslovek. To znamená, že označení 1 má tvar číslovky *jeden*, ale 2 má tvar *dvě* nikoli *dva*. (Kořenský, Komárek 1986: 105-112).

Některé číslovky mají všechny tři gramatické prostředky, jsou buď povahy substantivní, např. *milión, dvojice, třetina*, nebo zcela adjektivní, jak např. *paterý, dvojí, druhý, mnohonásobný* apod. Na rozdíl od jiných číslovek, které vyjadřují gramatické kategorie jen omezeně, mohou to být např. souborové číslovky (*patera, patero*), které nemají tvary pro mužský rod jednotného čísla a tvary pro genitiv, dativ a lokál, a proto se omezuje pouze na nominativ a akuzativ. Oproti tomu číslovky *dvě, tři, obě* nedisponují žádným speciálním nebo společným tvarem s jinými pády. Naopak některé číslovky se skloňují, ale nevyjadřují význam rodu a čísla jako je např. *pět* atd., naproti tomu číslovka *půldruhá* je nesklonná, avšak rodově zařazená.

Nejvíce je u číslovek omezen právě gramatický prostředek čísla, což souvisí se vzájemným vztahem daného slovního druhu číslovek a čísla jako dvou prostředků vyjadřování kvantifikačních vztahů v jazyce. Číslovka *jeden, jedna, jedno* má tvary jednotného i množného

čísla, ale ve významu číslovek základních se pro označení jednotlivých jevů užívá jen ve spojení se substantivy pomnožnými jako je např. *jedny dveře, jedna kamna*. Počet souborů označuje ve spojení se substantivy např. *jedny zápalky, jedna očka* a plurál číslovky *jeden* se užívá ve významu např. *jedni stáli, druzí seděli*, a ve významu druhové číslovky např. *dříve se vyráběly několikeré pastičky na myši*. (Kořenský, Komárek 1986: 105-112).

Název	Určité	Úplnostní	Neurčité
<u>Numerické</u>	<i>Dvě, pět, tisíc</i>	-	-
<u>Základní</u>	<i>Dva (dvě), pět, tisíc</i>	<i>Oba, obě</i>	<i>Několik</i>
<u>Úhrnné</u>	<i>Dvé, patero, tisícero</i>	<i>(obé)</i>	<i>Několikero</i>
<u>Souborové</u>	<i>Dvoje, paterý, tisícery</i>	<i>Oboje</i>	<i>Několikery</i>
<u>Druhové</u>	<i>Dvojí, paterý, tisícery</i>	<i>Obojí</i>	<i>Několikery</i>
<u>Velikostní</u>	<i>Tisícový</i>	-	<i>Několikamiliónový</i>
<u>Násobné</u>	<i>Dvakrát, pětkrát, tisíckrát</i>	<i>(po)obakrát</i>	<i>Několikrát</i>
<u>Dílové</u>	<i>Půl, polovina, pětina, tisícina</i>	-	-
<u>Skupinové</u>	<i>Dvojice, pětka, tisícovka</i>	-	-
<u>Řadové</u>	<i>Druhý, pátý, tisící</i>	-	<i>Několikátý</i>

Tabulka 1 **druhy číslovek s příklady a jejich ekvivalenty.**

Z tabulky vyplývá, že u každého druhu jsou zastoupeny určité, úplnostní (pokud se vyskytují) a neurčité číslovky. Vychází se od číslovek základních, které tvoří jádro soustavy číslovkové, za ně se seřazují číslovky numerické, které jsou se základními po tvarové stránce těsně spjaty, a pak se postupuje v pořadí, jaké je tabulce. (Kořenský, Komárek 1986: 113).

1.1 Základní číslovky

Mezi základní číslovky patří např. *jeden, dva, tři, čtyři, pět, deset, dvacet, sto, sto deset, šest tisíc, dva milióny, čtyři miliardy* atd.

Základní číslovky označují počet jevů v rámci druhu, počet kusů, exemplářů konkrétních předmětů, osob atd., všeho, co může být pojmenováno počítatelným substantivem, na rozdíl od souborových nebo druhových, které neudávají počet kusů. Vyjadřují prostý počet bez speciálních významových rysů. Tvoří je takové výrazy, které odpovídají počtu řadě

přirozených čísel od 1 k vyšším hodnotám. V některých situacích se užívá i číslovka nula, zejména ve větách jako např. *Včera ráno bylo nula stupňů*. Můžeme rovněž vyjádřit pomocí mínus před číslovkou vyjádřit i záporný počet. Např. *Bylo minus deset stupňů*. Mezi základní číslovky můžeme počítat také desítkovou číselnou soustavu a výrazy jako *tucet, půltucet, veletucet, kopa* atd., ale užívá se velice zřídka. Mezi nimi jsou také zastoupeny neurčité číslovky. Např. *několik, pár, mnoho, více, vícero, málo, nemnoho kolik* atd. Kdy několik může být např. *osm, dvanáct, dvacet, pár* může označovat v jednom případě *dvoji-ci*, a druhém menší počet než udává číslovka *několik*.

Neurčitý počet také vyjadřují plurály rangových neurčitých číslovek a také skupinových číslovek (*desítky, stovky, tisíce*) bez uvedení jejich počtu, např. *Má z té doby stovky fotografií*.

Prostý počet lze vyjádřit i ve spojení s pomnožnými podstatnými jmény (*jedny kleště, jedna kamna, několikery šaty*, atd.), tedy číslovkami, jež vyjadřují primárně počet souborů.

Číslovky *jeden, dva* navíc rozlišují mluvnický rod a je to jediný tvar, jimiž se rozlišuje pl mužský neživotný a rod ženský např. *dva stoly, dvě židle*. Vyšší rangové číslovky jsou zařazené buď k maskulinu nebo k femininu (*miliarda*) nebo k neutru. A ostatní základní číslovky jsou bezrodé (*pět lidí, pět žen, sto žen, sto mužů*).

Základní číslovky jsou tvarově i syntakticky nejrozmanitějším druhem číslovek. (Kořenský, Komárek 1986: 114-116).

1.2 Numerické číslovky

Mezi numerické číslovky patří: *nula, jedna, dvě, tři, čtyři, pět, dvacet jedna, dvacet dva, sto, sto jedna, sto dvacet jedna, sto dvacet dva, tisíc* atd.

Abstrakcí z číslovek základních vyjadřujících počet jevů vznikla pojmenování čísel samých. Plní obě významové funkce (vyjadřovat počet a pojmenovávat číslo). Tytéž výrazy: *tři, třicet, tři sta* atd. vyjadřují jak příslušný prostý počet, tak i pojmenovávají čísla označována číslicemi (*3, 30, 300*).

Pro funkci pojmenovávat číslo musely být tvary některých základních číslovek modifikovány, a to těch, které mají různé tvary mluvnického rodu. Týká se to číslovek pro nejfrekventovanější čísla *1* a *2* a dále pak kombinovaných číslovkových výrazů jako *2, 21, 22, 31, 32, 100, 102* atd.

Jestliže mluvíme o základní číslovce jeden, ve funkci numerické číslovky se nejčastěji používá forma ženského rodu *jedna, dvě* apod. (*Dvě a jedna jsou tři* atd.)

Další oblastí užívání numerických číslovek, je vypočítávání řady přirozených čísel, kde se vyskytují čtyři varianty:

- nejčastější jsou varianty *jedna, dvě, tři* – v ženském rodu
- poměrně častý je typ *jedna, dva, tři* – vyrovnání v hláskovém znění na –a
- méně častý je typ *jeden, dva, tři* – vyrovnání ve prospěch tvarů mužského rodu
- dále je důležité zmínit typ užívaný při udávání tempa počítáním: *raz, dva, tři* – vyrovnání počtu slabik u první tří členů řady

Platnost numerických číslovek konečně mají i plurály *jednotky, desítky, stovky*, které označují příslušné číselní rangy a tato řada je ještě doplňována plurály dílových číslovek: *děsítiny, setiny, tisíciny*. (Kořenský, Komárek 1986: 116-117).

1.3 Úhrnné číslovky

Tyto číslovky vyjadřují počet jevů, tak jako základní číslovky, ale pojatý úhrnem. *Dvě holoubátka* udává prostý počet kusů, ale *dvě holoubátek* má navíc slabý rys úhrnnosti pojetí počtu, *pár, párek, dvojice holoubátek* charakterizuje celek, který oba členy tvoří, jako skupinu nebo skupinový útvar.

Užití těchto číslovek není dnes časté, výrazů vyšších hodnot se užívá spíše jen nadsázkou a mají více či méně knižní zabarvení, ale některá ustálená se udržela ze starší doby např. *čtvero ročních období, předložila hostům několikero jídel*.

Svým tvarem se patří i číslovka *obé* a *obojí*. (Kořenský, Komárek 1986: 117-118).

1.4 Souborové číslovky

Souborové číslovky udávají počet souborů jevů vyjádřeného substantivem, s nímž se spojují (např. *páry, krabice, svazky* apod.). Určitými souborovými číslovkami jsou např. *jedny boty, dvoje, troje, desaterý, stery, tisícery* atd. Neurčitými souborovými číslovkami jsou: *několikery, tolikery, kolikery boty, několikera* atd.

Ve spojení se s pomnožnými podstatnými jmény se tvarů souborových číslovek užívá pro vyjádření prostého počtu kusů, místo základních číslovek, tedy v jejich funkci – *jedny kleště, jedna kamna, dvoje dveře* apod. (Kořenský, Komárek 1986: 118-119).

1.5 Druhové číslovky

Jedná se o číslovky adjektivní povahy, které udávají počet druhů jevu označeného podstatným jménem, s nímž se spojují. Udání počtu se u nich týká počtu druhů, v něž je nějaký obecně chápaný jev rozlišen, nikoli počtu jevů samých. Proto se užívají jak u substantiv počítatelných (*Měl dvoje klíče*, tj. klíče dvou druhů), tak u nepočítatelných – u látkových (*Dělá se dvojí víno*), u abstraktních (*U Nerudy se střetá dvojí láska, milenecká a mateřská*), rovněž také u hromadných (*dvojí mládež, učňovská a studentská*). Zatímco nepočítatelná substantiva se ve spojení s druhovou číslovkou užívají jen v singuláru, užívají se počítatelná, označující konkrétní předměty vždy v plurálu (*Máme tam uskladněny trojí tašky na střechu*), substantiva označující abstraktní jevy však zpravidla v singuláru (*Kabaretní skupina měla připraven trojí program*.)

Druhů nelze rozlišovat méně než dva, proto druhové číslovky začínají až od výrazu *dvojí*. U druhových číslovek jsou zastoupeny i číslovky neurčité. Např. *To místo se dá zahrát*

několikerym prstokladem. Druhá číslovka může být i číslovka obojí (tj. Vezmeš si na cestu čaj nebo kávu? Obojí.) (Kořenský, Komárek 1986: 119-120).

1.6 Velikostní číslovky

Velikostní číslovky udávají velikost, rozsah nebo výši atd. určovaného jevu počtem jednotek složek, jimiž je tvořen (*Obraz má několikamiliónovou hodnotu*) Tyto číslovky se objevují jen ve vyšších číselných hodnotách, nejčastěji od tisíce nahoru. Výjimkou je nulový výraz (*Loni jsme měli několikamiliónový zisk, letos však nulový*). Často jsou tvořeny od kombinovaných číslovkových výrazů s *půl, čtvrt a tři čtvrtě* a s neurčitými číslovkami *několik, mnoho* atd. Tyto číslovky mohou být dokonce dvojznačné. (Kořenský, Komárek 1986: 120-121).

1.7 Násobné číslovky

Tyto číslovky vyjadřují frekvenci a násobenost děje jako jeho příznak, tj. adverbialně (*dvakrát*), druhotně i adjektivně (*dvojnásobný*). Základními adverbialní číslovky násobné jsou ty s příponou *–krát*, tvoří se ke všem základním číslovkám s výjimkou *miliarda*.

Neurčitými základními číslovkami jsou např. *několikrát, párkrát, tolikrát, mnohokrát, x-krát* atd. a podobné tvoření mají také: *mockrát, častokrát* atd.

Za násobné číslovky můžeme také považovat adverbialní *dvojmo, trojmo* atd., s významem násobným. (Kořenský, Komárek 1986: 121-122).

1.8 Dílové číslovky

Dílové číslovky vyjadřují jeden z rovných dílů celku, toto pojmenování je založeno na počtu dílů, v něž je celek rozdělen.

Číslovky dílové jsou dvojího druhu:

- a.) *půl, čtvrt* – jsou nesklonné a neudává se jejich počet, nepočítají se, protože singulár *čtvrt* sám o sobě znamená jedna čtvrtina, *půl* nepotřebuje být počítáno, protože výrazy jako *dvakrát půl, dvě půlky* tvoří celek.
- b.) *třetina, čtvrtina, desetina, setina* atd. – možnost tvoření od všech základních číslovek, skloňují se. (Kořenský, Komárek: 1986 122).

1.9 Skupinové číslovky

Označují nejčastěji skupiny osob, ale i věcí, skupinové útvary pojmenované podle počtu členů, které je tvoří. Někdy vystupuje do popředí význam počtu členů, jindy specifčnost daného útvaru či skupiny. Do skupinových číslovek např. patří: *dvojice, trojice, čtveřice, pár, dvojka, pětka, jedenáctka, stovka, tisíckou* atd. (Kořenský, Komárek 1986: 122-123).

1.10 Řadové číslovky

Jsou to číslovky, které vyjadřují pořadí (místo jevů v řadě). Tato řada zpravidla začíná číslem jedna, ale v některých případech i nulou (nultý poledník atd.) Řadové číslovky mohou být tvořeny ke všem určitým číslovkám. Např. *nultý, první, druhý, stý, miliontý* atd. a neurčitým např. k *několik, tolik, kolik – několikátý, tolikátý* apod. (Kořenský, Komárek 1986: 123-124).

1.11 Solitérní číslovky

Patří zde číslovka *jediný, jediná, jediné*, kdy ve srovnání se základní číslovkou *jeden* obsahuje navíc rys, který je omezením počtu na minimální počet, který je vyjádřen kladným celým číslem.

2 ČÍSLOVKY V POLŠTINĚ

Kategorie číslovek (pol. *liczebniki*), patří i v polštině k nejvíce heterogenním v celém systému, zejména proto, že jejich vývoj je velice komplikovaný a ještě ne zcela ukončený z pohledu diachronního vývoje (Siuciak 2008: 14-15). Stejně jako v češtině můžeme číslovky rozdělit na určité (polsky *określone*), to jsou takové číslovky, které vyjadřují přesný počet (např. *jeden, dwa, milion*), nebo takové, které jsou neurčité (polsky *nieokreślone*) a vyjadřují přibližný počet (např. *mało, kilka, trochę, wiele* apod.) (Gregorczykowa, Laskowski, Wróbel 1999: 341-342).

Z hlediska lexémů jsou číslovky chápány jako lexémy, které jsou ve větě závislé na nominální skupině, tedy podmětne. Číslovky jsou tedy akomodované.

Do skupiny číslovek z hlediska skladby patří základní (*głównie*) a souborové (*zbiorowe*) číslovky. (Gregorczykowa, Laskowski, Wróbel 1999: 63-64).

Číslovky *jeden, dwa, trzy, cztery* se pojí především s podstatným jménem, *jeden* se pojí s jednotným číslem (formy *jedne, jedni* – zejména s pluraliemi tantum) a ostatní s množným. (Gregorczykowa, Laskowski, Wróbel 1999: 63).

Číslovky základní a souborové mají z hlediska morfologie, skladby i sémantiky dvě podskupiny. Základní číslovky se pojí s podstatnými jmény a v závislosti na nich se mění. (Gregorczykowa, Laskowski, Wróbel 1999: 63).

Z hlediska morfologie je můžeme skloňovat podle pádu. Mají taktéž gramatické rody. (Wróbel 2001: 129).

Z hlediska sémantiky je to takový slovní druh, který informuje o počtu či kvantitě. Zvláštními číslovkami jsou výrazy jako *wiele, ile, trochę, tyle*, které se pojí pouze s počítatelnými podstatnými jmény. (např. *ile drzew, dużo owoców*), ale také s nepočítatelnými (např. *trochę wody, tyle niechęci* apod.). (Gregorczykowa, Laskowski, Wróbel 1999: 64).

Zvláštního jevu si můžeme všimnout u souborových číslovek (polsky *liczebniki zbiorowe*), i přesto, že jsou česky označovány za souborové číslovky, tato skupina číslovek nemá stejná kritéria jako v češtině. Souborové číslovky mají v polštině vlastní paradigma paralelně ke každé číslovce od 2 do 99 (např. *dwa- dwoje, trzy-troje, oba – oboje kilka – kilkoro* atd.)

Souborové číslovky můžeme v polštině použít ve čtyřech typech situací:

- Označení dětí či mláďat (istoty młode), bez určeného pohlaví (Siuciak 2008, 42) např. *dwoje dzieci* (dvě děti), *troje zrebíąt* (tři zvířata), *pięcioro kociąt* (pět koťat) apod.
- Slovo je pomnožné, polština v plurálu rozlišuje pouze dva rody a to męskoosobowy (mužský životný) a niemęskoosobowy (mužský neživotný, ženský a střední). (Siuciak 2008, 44). Pomnožná jména tedy počítáme za pomoci souborových číslovek např. *troje szkrzypiec*, *pięcioro nożyczek*, *sześcioro grabi* apod.
- Formy: *Pięciu studentów x pięcioro studentów* Pięcioro studentów obsahuje jednu informaci navíc, kterou však čeština není schopná zachytit, protože překlad těchto dvou slovních spojení by byla stejná a to pět studentů. V prvním slovním spojení tvar číslovky napovídá, že se jednalo o smíšenou skupinu studentů, ve které byl alespoň jeden muž, kdežto v druhém příkladě tvar číslovky napovídá, že se jednalo o skupinu, kde nebyl ani jeden muž nebo nebylo z kontextu patrné, o jaké pohlaví se jednalo. (Siuciak 2008, 42)
- Ustrnulá slovní spojení
Jedná se o taková slovní spojení, kde se souborových číslovek užívá z historických důvodů, jsou to zejména archaické výrazy jako *dziesięcioro przykazań*, *doktor obojga praw* apod. Můžeme sem také zařadit např. *dwoje uszu*, *dwoje oczu*.

2.1 Číslovka jeden a její flexe

Číslovka *jeden* se skloňuje stejně jako přídavné jméno tedy *jeden, jedno, jednej, jedna, jednej, jednych* atd. (Wróbel 2001: 131-132).

2.2 Číslovka dwa a její flexe

Pád	Mos(rod životný)	Mnieos i n neživotný, střední)	Ż (ženský)
Nominativ	<i>dwaj / dwu / dwóch</i>	<i>dwa</i>	<i>dwie</i>
Genitiv	<i>dwu / dwóch</i>	<i>dwu / dwóch</i>	<i>dwu / dwóch</i>
Dativ	<i>dwu / dwom</i>	<i>dwu / dwom</i>	<i>dwu / dwom</i>
Akuzativ	<i>dwu / dwóch</i>	<i>dwa</i>	<i>dwie</i>
Instrumentál	<i>dwoma</i>	<i>dwoma</i>	<i>dwiema/dwoma</i>
Lokál	<i>dwu / dwóch</i>	<i>dwu / dwóch</i>	<i>dwu / dwóch</i>

Tabulka 2 skloňování polské číslovky *dwa*

Formy Mos *dwaj a dwu / dwóch* se liší tím, že *dwaj* se pojí s nominativem množného čísla např. *dwaj chłopcy* a ostatní dvě s genitivem množného čísla, např. *dwu / dwóch chłopców*. V ostatních formách se odlišnosti nevyskytují. (Wróbel 2001: 131-132).

2.3 Číslovka trzy a její flexe

Pád	Mos (životný)	Niemos (neživotný)
Nominativ	<i>trzej / trzech</i>	<i>trzy</i>
Genitiv	<i>trzech</i>	<i>trzech</i>
Dativ	<i>trzem</i>	<i>trzem</i>
Akuzativ	<i>trzech</i>	<i>trzy</i>
Instrumentál	<i>trzema</i>	<i>trzema</i>
Lokál	<i>trzech</i>	<i>trzech</i>

Tabulka 3 skloňování polské číslovky *trzy*.

Stejně jako polská číslovka „trzy“ se skloňuje i „cztery“, a rozdíl mezi užitím číslovky trzej, czterej // trzech, czterech je stejná jako u dwaj / dwu. Tedy životnost. (Wróbel 2001: 132).

2.4 Číslovka pięć a její flexe

Pád	Mos (životný)	Nomos (neživotný)
Nominativ	<i>pięciu</i>	<i>pięć</i>
Genitiv	<i>pięciu</i>	<i>pięciu</i>
Dativ	<i>pięciu</i>	<i>pięciu</i>
Akuzativ	<i>pięciu</i>	<i>pięć</i>
Instrumenál	<i>pięciu pięcioma</i>	<i>pięciu pięcioma</i>
Lokál	<i>pięciu</i>	<i>pięciu</i>

Tabulka 4 skloňování polské číslovky pięć.

Stejně se skloňují i číslovky od 6 do 10, avšak můžeme pozorovat malé změny.

a.) Koncovky v N. a A. neživotných podstatných jmen, např. od číslovky *jedenáct do devatenáct* (*od jedenaście do dziewiętnaście*), *wiele, tyle, ile* – koncovka – e. *Trzydzieści, czterdzieści* s koncovkou –i. Od *padesąti do devadesąti* (*od pięćdziesiąt do dziewięćdziesiąt*) s nulovou koncovkou. *Sto* s nulovou koncovkou. *Dwa-dzie-ścia, trzy-sta, czte-rysta, kilka* s koncovkou –a.

b.) dochází k alternacím koncových souhlásek –śc- : -st- např. *Czter-na-ście* : *czter-na-stu*, *trzy-dzie-ści* : *trzy-dzie-stu*

c.) v číslovkách od pěti set do devět set dochází ke skloňování následovně , např. *Osiem-set* : *ośmi-u-set*, *kilk-a-set* : *kilk-u-set*

d.) v číslovkách dvanáct, dvacet a dvě stě se skloňují oba složené členy např. *Dw-a-naści-e* : *dw-u-nastu*, *dw-a-dzieści-a* : *dw-u-dziest-u* atd. Příkladem také rovněž je následující tabulka s číslovkami čtyřicet, osmdesát, pět set a dvě stě.

Nominativ	<i>czterdziestu, czterdzieści</i>	<i>osiemdziesięciu, osiemdziesiąt</i>
-----------	-----------------------------------	---------------------------------------

Genitiv	<i>czterdziestu</i>	<i>osiemdziesięciu</i>
Dativ	<i>czterdziestu</i>	<i>osiemdziesięciu</i>
Akuzativ	<i>czterdziestu, czterdzieści</i>	<i>osiemdziesięciu, osiemdziesiąt</i>
Instrumentál	<i>czterdziestu / czterdziestoma</i>	<i>osiemdziesięciu/osiemdziesięcioma</i>
Lokál	<i>czterdziestu</i>	<i>osiemdziesięciu</i>
Nominativ	<i>pięciuset, pięćset</i>	<i>dwustu, dwieście</i>
Genitiv	<i>pięciuset</i>	<i>dwustu</i>
Dativ	<i>pięciuset</i>	<i>dwustu</i>
Akuzativ	<i>pięciuset, pięćset</i>	<i>dwustu, dwieście</i>
Instrumentál	<i>pięciuset</i>	<i>dwustu</i>
Lokál	<i>pięciuset</i>	<i>dwustu</i>

Tabulka 5 skloňování polských číslovek *czterdzieści, osiemdziesiąt, pięćset a dwieście*.

(Wróbel 2001: 132-133).

2.5 Číslovky milion a tysiã a jejich flexe

Stejně jako číslovky tisíc a milion se skloňují také polské číslovky miliarda (*miliard*) a *bilion*. Skloňují se stejně jako mužské neživotné podstatná jména, např. *zajãc* (zajíc), *melon* (meloun).

Pád	Jednotné číslo	Množné číslo	Jednotné číslo	Množné číslo
Nominativ	<i>tysiãc</i>	<i>tysiãce</i>	<i>milion</i>	<i>miliony</i>
Genitiv	<i>tysiãca</i>	<i>tysiãcy</i>	<i>milionã</i>	<i>milionów</i>
Dativ	<i>tysiãcowi</i>	<i>tysiãcom</i>	<i>milionowi</i>	<i>milionom</i>
Akuzativ	<i>tysiãc</i>	<i>tysiãce</i>	<i>milion</i>	<i>miliony</i>

Instrumentál	<i>tysiącem</i>	<i>tysiącami</i>	<i>milionem</i>	<i>mlionami</i>
Lokál	<i>tysiącu</i>	<i>tysiącach</i>	<i>milionie</i>	<i>milionach</i>

Tabulka 6 **skloňování polských číslovek milion a tysiąc v jednotném a množném čísle**

(Wróbel 2001: 133).

2.6 Souborové číslovky v polštině a jejich flexe

- Pluralia tantum, např. *dwoje drzwi*
- Pojmenování dětí a mláďat
- Označení skupin, které se mohou skládat jak z mužského tak ženského rodu

Nominativ	<i>troje</i>	<i>pięcioro</i>	<i>kilkoro</i>
Genitiv	<i>trojga</i>	<i>pięciorga</i>	<i>kilkorga</i>
Dativ	<i>trojgu</i>	<i>pięciorgu</i>	<i>kilkorgu</i>
Akuzativ	<i>troje</i>	<i>pięcioro</i>	<i>kilkoro</i>
Instrumentál	<i>trojgiem</i>	<i>pięciorgiem</i>	<i>kilkorgiem</i>
Lokál	<i>trojgu</i>	<i>pięciorgu</i>	<i>kilkorgu</i>

Tabulka 7 **skloňování polských číslovek troje, patery, a několikery.**

Tyto číslovky se skloňují podle středního rodu zakončeného na –e nebo –o, a jejich formy, které nejsou v nominativu mají rozšířený morfém o souhlásku –g-. (Wróbel 2001: 34-135).

3 PLURALIA TANTUM

Pomnožná podstatná jména neboli pluralia tantum jsou taková slova, která mají pouze plurálovou podobu. Plurálová forma se u nich ustálila díky složenosti označované reality z více částí téhož druhu, např. dva *nože – nůžky*, podobně vznikaly i *vidle, vrata, dveře, noviny, šachy, kalhoty, plavky, zarděnky apod.*

Můžeme je rozdělit do následujících kategorií:

- Názvy svátků (*jmeniny, narozeniny, padesátiny*)Názvy různých typů kalhot (tepláky, šponovky, šustáky, elastáky, modráky) a také plavky a bikiny
- Zeměpisné názvy (*Hranice, Budějovice, Beskydy* atd.)
- Názvy souborů (*zápalky, boty, sardinky, nudle, mandle* atd.)
- Párové názvy a orgány (*ledviny, plíce, játra* atd.)

Forma pluralií tantum nenese informace o množství, bývá jejich singulár nebo plurál vyjadřován souborovými číslovkami, jak určitými, tak neurčitými, které v tomto případě plní funkci základních číslovek. Mohou to být např. *dvoje housle, dvoje kamna, patery kalhoty, mnohé dveře, dvojí dveře, trojí boty* apod.) (Cvrček 2015: Karolinum, s. 137-138)

Stejně jak v češtině i v polštině se jedná o podstatná jména, která se vyskytují pouze v plurálu. Příkladem mohou být *drzwi (dveře), skrzypce (housle), spodnie (kalhoty), wakacje (prázdniny)* a mnoho dalších (Jadačka 2006: 161).

4 SINGULARIA TANTUM

Hromadná podstatná jména jsou takové slova, která se vyskytují ve formě jednotného čísla, avšak označují celek. Můžeme je rozdělit do následujících kategorií:

- Názvy objektů chápaných jako celky, nebo části, které jsou podobné celku (např. *vzduch, mléko, voda, rýže, kov, dřevo*).
- Názvy souborů tvořených jednotlivinami (např. *hmyz, dobytek, drůbež, mládež, jehličí, zrní, obyvatelstvo, cukroví* atd.)
- Abstrakta (např. *impresionismus, punk, jazykověda, věrnost, mládí, členství, právo, baroko, vinařství* atd.)
- Vlastní jména (např. *Francie, Praha, Venuše*). (Cvrček 2014: 137-138).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ZDROJ JAZYKOVÝCH DAT

5.1 Korpus

Zdrojem jazykových dat byly především korpusy. Korpus je rozsáhlý soubor autentických textů, a to psaných nebo mluvených, který je převedený do elektronické podoby v jednotném formátu tak, aby v něm bylo jednoduché vyhledávat dané jazykové jevy, zejména slova a slovní spojení, za pomoci kolokace.

Kolokace je v rámci korpusové lingvistiky nejčastěji smysluplné a ustálené spojení dvou a více slovních tvarů v blízkém kontextu. (*Wikipedia* [online]. [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Kolokace>).

Korpus zobrazuje jazykové jevy v jejich přirozeném kontextu a umožňuje vytvářet na reálných datech podložený jazykový výzkum ve velkém rozsahu

5.2 Využití korpusu

Cílem korpusů je sloužit jako záznam z co nejobjektivnějším modelem jazykové empirie. Proto jsou korpusy zdrojem lingvistických výzkumů, ale i pro jiná odvětví např. historii, sociologii, psychologii apod.

Korpusy jsou velice obsáhlé a nezdědka přesahují hranici sto milionů slov, a proto je nutné, používat speciální nástroje, čímž jsou korpusové manžety, které umožňují jak hledání a prohlížení výsledku, tak také filtrování a jednoduché statistické vyhodnocování dat. Avšak nejen rozsah je kritériem kvality a spolehlivosti. Je potřeba si uvědomit, že každý korpus je vždy jen vzorkem jazyka a z toho titulu je potřebné na něj klást stejné nároky jako na každý jiný vzorek. Důležité je zajistit, aby byl korpus vzhledem k populaci, kterou má zrcadlit reprezentativní. To znamená, že korpus by měl být uspořádán tak, aby se v něm objevovaly jevy ve stejných proporcích jako ve zkoumané populaci.

Pro usnadnění práce jsou texty často anotovány. Anotace je proces, při němž se ručně či automaticky připojují interpretační, lingvistické, strukturní nebo metatextové údaje k textovým datům korpusu. Jde zejména o doplňování metainformací (údaji o jeho obsahu) o textech, a také o doplňování informací k jednotlivým jevům.

5.3 Typy korpusů

Vznik korpusu by vždy měl být podřízen jeho účelu a od toho se odvíjí jeho klasifikace. Korpusy můžeme třídit následovně:

- Z hlediska počtu jazyků (jednojazyčný nebo více jazyčný)
- Z hlediska tématu (obecný nebo specializovaný)
- Z hlediska modu (psaný nebo mluvený)
- Z hlediska časového záběhu (synchronní nebo diachronní)
- Z hlediska „archeologického“ (synchronní nebo archivní)
- Z hlediska vymezeného účelu (např. KSK- Korpus soukromé korespondence)

5.4 Český národní korpus

Prvním zdrojem byl Český národní korpus (odkaz: <http://www.korpus.cz>), což je akademický projekt, který vznikl v roce 1994 při Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Je spravován Ústavem Českého národního korpusu, jehož cílem je systematické mapování češtiny a dalších jazyků ve srovnání s ní. Od svého počátku si kladl za cíl být centrem korpusového výzkumu v ČR a poskytovatelem korpusů pro všechny druhy výzkumu. V roce 2012 zahrnoval následující složky:

- Synchronní korpusy psané, řada SYN
- Synchronní korpusy mluvené, zejména řadu ORAL
- Diachronní korpus DIAKORP
- Paralelní korpus InterCorp

Projekt ČNK se rovněž věnuje i zpřístupňování dat pro výzkumné účely zejména v oblasti automatického zpracování přirozeného jazyka, vývoji nových nástrojů pro vytěžování korpusu a rozvoji metodologie korpusové lingvistiky i její popularizaci. (Co je to korpus? *Český národní korpus* [online]. 2014 [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://wiki.korpus.cz/doku.php/pojmy:korpus>).

5.5 Narodowy Korpus Języka Polskiego

Druhým zdrojem byl taktéž jazykový korpus a to Narodowy Korpus Języka polskiego (Národní korpus polského jazyka), který se nachází na <http://www.nkjp.pl>. Je společným projektem čtyř institucí – dvou ústavů Polské akademie věd (PAN), Katedry počítačové a

korpusové lingvistiky Lodžské univerzity a vědeckého nakladatelství PWN. K vytvoření korpusu došlo v roce 2006.

Objem NKJP je více než 1,5 mld. slov. V korpusu můžeme najít texty z polské literatury, novin, rozhovorů, reklam a internetových článků. (Przepiórkowski a kol. 2012).

5.6 Obecné otázky

Jako první jsem z korpusů shromáždila prvních padesát příkladů číslovek s kořenem *dv-* (*dw-*), které jsem shromáždila do tabulek, pod kterými je vždy poznámka, o jaký korpus se jednalo, jaký počet slov našel a jaké slova či slovní spojení se nejčastěji opakovala. V NKJP jsem využívala vyhledávače IPI PAN a v ČNK korpus syn2015.

Dále jsem se zaměřila na českou číslovku troje a tři, kdy jsem do tabulky shromáždila slovní spojení, která jsou velice častá a porovnála číslovku troje a tři (např. troje rodiče x tři rodiče).

Poté jsem zaměřila na pluralia tantum, která se vyskytují právě ve spojení se souborovými číslovkami.

Jako poslední jsem se zaměřila na modifikaci číslovek v textu a našla jsem zajímavé příklady toho, jak lze jinak vyjádřit počet u látkových podstatných jmen, jako jsou např. *mléko*, *benzín*, *seno* aj.

5.7 Číslovky s kořenem *dv-*(*dw-*)

V následujících podbodech jsem shromáždila data z korpusů (ČNK a NKJP) a zapsala je do tabulek pro větší přehlednost. Pod tabulkami se nachází počet nalezených výsledků pro daný korpus a také vlastní komentář či vyjasnění určitých jevů.

5.7.1 Dva, dvě, dvou

<i>Dva kýble</i>	<i>Dva kousky</i>	<i>Dva roky</i>	<i>Dva tisíce</i>
<i>Dva metry</i>	<i>Dva lidé</i>	<i>Dva příběhy</i>	<i>Dva kilometry</i>
<i>Dva týdny</i>	<i>Dva faktory</i>	<i>Dva filmy</i>	<i>Dva blízcí</i>
<i>Dva měsíce</i>	<i>Dva metráky</i>	<i>Dva pěšci</i>	<i>Dva kostely</i>
<i>Dva nákladáky</i>	<i>Dva autobusy</i>	<i>Dva zástupy (lidí)</i>	<i>Dva týmy</i>

<i>Dva góly</i>	<i>Dva tituly</i>	<i>Dva příkazy</i>	<i>Dva útoky</i>
<i>Dva domy</i>	<i>Dva muži</i>	<i>Dva potomci</i>	<i>Raz dva</i>
<i>Dva verše</i>	<i>Dva koncerty</i>	<i>Každé dva měsíce</i>	<i>Ti dva</i>
<i>Dva věnečky</i>	<i>Dva herci</i>	<i>Dva syni</i>	<i>Dva králové</i>
<i>Dva milióny</i>	<i>Dva reprezentanti</i>	<i>Dva dny</i>	<i>Dva milimetry</i>
<i>Dva ručníky</i>	<i>Dva motivy</i>	<i>Dva zdroje</i>	<i>Dva vojáky</i>
<i>Dva pokusy</i>	<i>Dva zvony</i>	<i>Dva čtverce</i>	<i>Dva dolary</i>
<i>Dva mladíci</i>	<i>Dva obrázky</i>		

Tabulka 8 padesát příkladů číslovky dva z ČNK

U české číslovky *dva* bylo celkem nalezeno 58 721 příkladů, které pocházejí z Českého národního korpusu. *Dva* se pojí s mužským životným a neživotným podstatným jménem.

Nejčastěji se opakovaly slovní spojení jako *dva týdny*, *dva měsíce* atd., poté také podstatná jména jako např. *dva tisíce*, *sto (vky)*, *miliony* aj. Častým spojením bylo také - *Viděla jsem ty dva v parku.*, *Jak se máte vy dva?* Apod.

<i>Dvě kola</i>	<i>Dvě hodiny</i>	<i>Dvě představy</i>	<i>Dvě prodejny</i>
<i>Dvě miliardy</i>	<i>Dvě utkání</i>	<i>Dvě kozy</i>	<i>Dvě tempa</i>
<i>Dvě vteřiny</i>	<i>Dvě ženský</i>	<i>Dvě osoby</i>	<i>Dvě děti</i>
<i>Dvě třetiny</i>	<i>Dvě pevnosti</i>	<i>Číslo dvě</i>	<i>Dvě skupiny</i>
<i>Dvě léta</i>	<i>Dvě minuty</i>	<i>Dvě karty</i>	<i>Dvě výstavy</i>
<i>Dvě dcerky</i>	<i>Dvě výhody</i>	<i>Dvě ruce</i>	<i>Dvě mláďata</i>
<i>Dvě úmrtí</i>	<i>Dvě knihy</i>	<i>Dvě kila</i>	<i>Ty druhé dvě</i>
<i>Dvě ženy</i>	<i>Dvě vnučky</i>	<i>Dvě slova</i>	<i>Dvě banky</i>
<i>Dvě branky</i>	<i>Dvě chaty</i>	<i>Dvě zařízení</i>	<i>Dvě možnosti</i>
<i>Dvě teorie</i>	<i>Dvě hodiny</i>	<i>Dvě promile</i>	<i>O dvě hlavy vyšší</i>
<i>Dvě kapky</i>	<i>Dvě dvojky</i>	<i>Dvě lahvičky</i>	<i>Dvě sklínky</i>
<i>Dvě oči</i>	<i>Dvě množiny</i>	<i>Dvě stovky</i>	<i>Dvě zvířata</i>
<i>Dvě skutečnosti</i>	<i>Dvě siluety</i>		

Tabulka 9 padesát příkladů číslovky dvě z ČNK

ČNK našel 43 905 výsledků. Číslovka *dvě*, se nejčastěji pojí s časem (např. *dvě hodiny, minuty* apod.), vyjadřuje množství peněz (*dvě miliardy, koruny, stovky*). Častým jevem jsou také zlomky (např. *dvě třetiny, dvě pětiny* aj.) a často se také používá označení *ty dvě* (např. *dívky, slečny, kamarádky, sestry* aj.)

<i>Dosažení dvou cílů</i>	<i>Pomocí dvou šroubů</i>	<i>Ve dvou se žije jinak</i>	<i>Po dvou dnech</i>
<i>V doprovodu dvou stejně vypadajících</i>	<i>Zavržení dvou důstojníků</i>	<i>Utekl po dvou nohách</i>	<i>Fasády u dvou domů</i>
<i>Mlčení ve dvou</i>	<i>Chichotání ve dvou</i>	<i>Ze dvou firem</i>	<i>Až do dvou let věku</i>
<i>Nabízejí ve dvou provedeních</i>	<i>Případ dvou mužů</i>	<i>Do dvou minut</i>	<i>Do dvou bubnů</i>
<i>Více než dvou milionů</i>	<i>Během dvou let</i>	<i>S výjimkou dvou</i>	<i>V průběhu dvou hodin</i>
<i>Potomci dvou rodičů</i>	<i>Styk dvou stejných kovů</i>	<i>Vydání dvou návodů</i>	<i>Vedle dvou bezperáků</i>
<i>V prvních dvou měsících</i>	<i>Dvou největších světových říší</i>	<i>Po dvou letech</i>	<i>Součet dvou exponenciálních tranzient</i>
<i>Ve dvou lesních průsecích</i>	<i>Ve dvou variantách</i>	<i>Dvou zemívek různých rodů</i>	<i>Ve dvou příkladech</i>
<i>Průměr cen dvou mobilů</i>	<i>V případě jeho dvou spoluhráčů</i>	<i>Zlomené křídlo na dvou místech</i>	<i>Souběh dvou období</i>
<i>Ve dvou katalozích</i>	<i>Během posledních dvou hodin</i>	<i>Rozdělen do dvou podkapitol</i>	<i>Obtočit kolem dvou ok</i>
<i>Hlásí se do dvou oborů</i>	<i>Volené podle dvou kritérií</i>	<i>Nalít nápoj do dvou sklenic</i>	<i>Jedna ze dvou synagog</i>
<i>U dvou ze tří</i>	<i>Ztráta dvou hodin</i>		

Tabulka 10 padesát příkladů číslovky *dvou* z ČNK

ČNK našlo 29 489 příkladů. Stejně jako polštině se tato číslovka pojí s genitivem a lokativem ve všech rodech.

5.7.2 Dwa, dwie, dwóch, dwaj, dwojga

<i>Dwa morderstwa</i>	<i>Dwa do jednego</i>	<i>Dwa olbrzymie promienie</i>	<i>Dwa kroki</i>
<i>Dwa kieliszki</i>	<i>Dwa filmy</i>	<i>Dwa jabłka</i>	<i>Dwa składy</i>
<i>Dwa wykresy</i>	<i>Dwa zebra</i>	<i>Dwa ziarna</i>	<i>Dwa gatunki</i>
<i>Dwa żywioły</i>	<i>Dwa lata</i>	<i>Dwa niadra</i>	<i>Dwa tygodnie</i>
<i>Dwa miliony</i>	<i>Dwa miesiące</i>	<i>Dwa automaty</i>	<i>Dwa hasła</i>
<i>Dwa telefony</i>	<i>Dwa skrzydła</i>	<i>Dwa teksty</i>	<i>Dwa dni</i>
<i>Dwa radia</i>	<i>Dwa nałogi</i>	<i>Dwa bilety</i>	<i>Dwa półksiężyce</i>
<i>Dwa kije</i>	<i>Dwa tatuaże</i>	<i>Dwa zdjęcia</i>	<i>Dwa pytania</i>
<i>Dwa ciała</i>	<i>Dwa turnusz</i>	<i>Dwa szeregi</i>	<i>Dwa wiatraki</i>
<i>Dwa stołki</i>	<i>Dwa samochody</i>	<i>Dwa pytania</i>	<i>Dwa nazwiska</i>
<i>Dwa wazoniki</i>	<i>Dwa znaczki</i>	<i>Dwa kroki</i>	<i>Dwa kilometry</i>
<i>Dwa pomidory</i>	<i>Dwa aparaty fotograficzne</i>		

Tabulka 11 padesát příkladů číslovky dwa z NKJP

Polská číslovka *dwa* se pojí pouze se středním rodem množného čísla (např. *dwa morderstwa*, *dwa pytania* apod.) a s mužským rodem neživotným (např. *dwa pomidory* *dwa kilometry* aj.).

Národní korpus polského jazyka našel maximální počet příkladů, tedy 1000, kdy nejčastějším příkladem bylo opět *dwa tysiące*, *dwa miliony* nebo *dwa dni*.

<i>Dwie drogi</i>	<i>Dwie kobiety</i>	<i>Dwie wersje</i>	<i>Dwie kanapki</i>
<i>Dwie flaszki</i>	<i>Dwie puszki</i>	<i>Dwie butelki</i>	<i>Dwie stówy</i>
<i>Dwie kule</i>	<i>Dwie palmy</i>	<i>Dwie kawy</i>	<i>Dwie rzech</i>
<i>Dwie orkiestry</i>	<i>Dwie nagrody</i>	<i>Dwie godziny</i>	<i>Dwie litery</i>
<i>Dwie stopy</i>	<i>Dwie kapsuji</i>	<i>Dwie tydki</i>	<i>Dwie osoby</i>
<i>Dwie dziewczyny</i>	<i>Dwie siostry</i>	<i>Dwie blondynki</i>	<i>Dwie róże</i>
<i>Dwie czereśnie</i>	<i>Dwie fotografie</i>	<i>Dwie części</i>	<i>Dwie kartki</i>
<i>Dwie walizki</i>	<i>Dwie cegły</i>	<i>Dwie doby</i>	<i>Dwie tyżeczki</i>

<i>Dwie ciężarówky</i>	<i>Dwie lkiinie</i>	<i>Dwie ręce</i>	<i>Dwie sztuki</i>
<i>Dwie tonie</i>	<i>Dwie przegródki</i>	<i>Dwie filiżanki</i>	<i>Dwie różnice</i>
<i>Dwie bryłki</i>	<i>Dwie funkcje</i>	<i>Dwie kolumny</i>	<i>Dwie rady</i>
<i>Dwie stacje</i>	<i>Dwie myśli</i>	<i>Dwie strony</i>	<i>Dwie ulice</i>
<i>Dwie herbaty</i>	<i>Dwie możliwości</i>		

Tabulka 12 padesát příkladů číslovky *dwie* z NKJP

NKJP našel více než tisíc příkladů. Nejčastěji se opakovala slovní spojení *dwie żony, kobiety dziewczyny, godziny, butelki* apod.

Stejně jako v češtině se číslovka *dwie* pojí s podstatným jménem rodu ženského.

<i>Dwóch testów</i>	<i>Dwóch pociągów</i>	<i>Dwóch statków</i>	<i>W ciągu dwóch lat</i>
<i>Dwóch pasów</i>	<i>Dwóch miejscach</i>	<i>Dwóch zdań</i>	<i>Dwóch frajerów</i>
<i>Dwóch policjantów</i>	<i>Dwóch ludzi</i>	<i>Dwóch żołnierzy</i>	<i>Dwóch kolumn</i>
<i>Dwóch Jakobinów</i>	<i>Dwóch mężczyzn</i>	<i>Dwóch gówniarzy</i>	<i>Po dwóch latach</i>
<i>Do dwóch numerów</i>	<i>Dwóch panów</i>	<i>Dwóch części</i>	<i>Dwóch żeber</i>
<i>Dwóch morderców</i>	<i>Dwóch kwadransów</i>	<i>Dwóch studentek</i>	<i>Z dwóch rzech</i>
<i>Dwóch kolegów</i>	<i>Dwóch współników</i>	<i>Dwóch powodów</i>	<i>Dwóch ludzi</i>
<i>Od dwóch dni</i>	<i>W dwóch podstawówkach</i>	<i>Od dwóch godzin</i>	<i>Dwóch facetów</i>
<i>Dwóch kelnerek</i>	<i>Dwóch towarzyszach</i>	<i>Dwóch kretyńców</i>	<i>Dwóch lasek</i>
<i>Dwóch Polek</i>	<i>Dwóch próbach</i>	<i>Dwóch tygodniach</i>	<i>Na dwóch stołkach</i>
<i>Było nas dwóch</i>	<i>Dwóch kawałków</i>	<i>Dwóch kierunków</i>	<i>Pracować za dwóch</i>
<i>Dwóch groszków</i>	<i>Po dwóch piętrach</i>	<i>Oprócz ich dwóch</i>	<i>Chyba dwóch</i>
<i>Dwóch osiłeków</i>	<i>Dwóch kleryków</i>		

Tabulka 13 padesát příkladů polské číslovky *dwóch* z NKJP

Číslovka *dwóch* je buď užívána jako nominativ mužského životného rodu, tedy používá se forma *dwaj artyści* a nebo *dwóch artystów*.

Dwóch můžeme přeložit také jako *dvou*, pojí se s genitivem a lokativem a všemi rody, tedy mužským životným a neživotným, středním a ženským (polsky rodzaj *męskoosobowy, ni-*

emęskoosobowy). Číslovka *dwojga* se vyskytuje pouze v genitivu množného čísla všech rodů.

<i>Dwaj bracia</i>	<i>Dwaj mężczyźni</i>	<i>Dwaj urzednicy</i>	<i>Dwaj ludzie</i>
<i>Dwaj nieznajomi</i>	<i>Dwaj policjanci</i>	<i>Dwaj homoseksualiści</i>	<i>Ci dwaj</i>
<i>Tamci dwaj</i>	<i>Dwaj klerycy</i>	<i>Dwaj studenci</i>	<i>Dwaj szmaciarze</i>
<i>Dwaj fornale</i>	<i>Dwaj chłopi</i>	<i>Dwaj księżkowie</i>	<i>Dwaj oficerowie</i>
<i>Dwaj żołnierze</i>	<i>Dwaj opoje</i>	<i>Dwaj logicy</i>	<i>Dwaj wiselcy</i>
<i>Dwaj ostatni</i>	<i>Dwaj druhowie</i>	<i>Dwaj kompani</i>	<i>Dwaj towarzysze</i>
<i>Dwaj wywiadowcy</i>	<i>Dwaj soliści</i>	<i>Dwaj geometrzy</i>	<i>Dwaj pomocnicy</i>
<i>Dwaj maturzyści</i>	<i>Dwaj faceci</i>	<i>Dwaj turyści</i>	<i>Dwaj bodyguardzi</i>
<i>Dwaj ochroniarze</i>	<i>Dej posterunkowi</i>	<i>Dwaj biczarkowie</i>	<i>Dwaj mieszkańcy</i>
<i>Dwaj sztabowi</i>	<i>Dwaj marynarze</i>	<i>Dwaj wojskowi</i>	<i>Dwaj krewniacy</i>
<i>Dwaj agenci</i>	<i>Dwaj pielęgniarze</i>	<i>Dwaj szesnastolat-kowe</i>	<i>Jacyś dwaj</i>
<i>Dwaj strzelcy</i>	<i>Dwaj premierzy</i>	<i>Dwaj z nich</i>	<i>My dwaj</i>
<i>Pozostali dwaj</i>	<i>Dwaj sanitariusze</i>		

Tabulka 14 padesát příkladů polské číslovky *dwaj* z NKJP

I v tomto případě se v NKJP nachází více než 1000 výsledků. Ekvivalentem polské číslovky *dwaj* je *dwa*, kdy *dwaj* vystupuje pouze s mužským životným rodem.

Nejčastěji se v korpusu objevovali spojení jako *dwaj chłopcy*, *dwaj mężczyźni* a různé povolání jako *dwaj żołnierze*, *marynarze*, *pielęgniarsze* a další.

<i>Dwojga dojrzałych</i>	<i>Dwojga towarzyszy</i>	<i>Dwojga młodych ludzi</i>	<i>Oprócz nich dwojga</i>
<i>Człowiek dwojga imion</i>	<i>Dwojga sześciolatków</i>	<i>Tych dwojga</i>	<i>Dwojga dzieci</i>
<i>Dwojga ludzi</i>	<i>Dwojga knotów</i>	<i>Z dwojga złego</i>	<i>Córka tych dwojga</i>

<i>Tamtych dwojga</i>	<i>Dwojga osób</i>	<i>Dwojga profesjonalistów</i>	<i>Do dwojga rannych</i>
<i>Dwojga nazwisk</i>	<i>Dwojga treści</i>	<i>Dwojga wydalonych</i>	<i>Dla nas dwojga</i>
<i>Dwojga istot</i>	<i>Dwojga rodziców</i>	<i>Dwojga staruszków</i>	<i>Ich dwojga szczęście</i>
<i>Dwojga dusz</i>	<i>Dla tych dwojga</i>	<i>Dwojga zakochanych</i>	<i>Bez dwojga oczu</i>
<i>Czuć kogoś coś dwojga</i>	<i>Jedno z dwojga</i>	<i>Każde z dwojga dzieci</i>	<i>Dwojga pasażerów</i>
<i>Sprawy was dwojga</i>	<i>Dwojga tajemnica</i>	<i>Dwojga przeciwników</i>	<i>Dwojga uciekniców</i>
<i>Dwojga zesłańców</i>	<i>Dwojga obcych</i>	<i>Dwojga serc</i>	<i>Dwojga z nas</i>
<i>Dwojga autorów</i>	<i>Dwojga bohaterów</i>	<i>Dwojga uczniów</i>	<i>Dwojga postaci</i>
<i>Miejsca dla dwojga</i>	<i>Dwojga artystów</i>	<i>Dwojga podróżnych</i>	<i>Dwojga malkontentów</i>
<i>Dworzec dla dwojga</i>	<i>Dwojga maleństw</i>		

Tabulka 15 padesát příkladů polské číslovky dwojga z NKJP

V NKJP se nachází tisíc výsledků.

5.7.3 Dwu, dwom, dwóm

<i>Dwu planet</i>	<i>We dwu</i>	<i>Dwu spodków</i>	<i>Dwu autostopowiczów</i>
<i>Dwu zysków</i>	<i>W dwu palcach</i>	<i>Bez dwu zdań</i>	<i>W dwu pokojích</i>
<i>Dwu bratnich</i>	<i>Na dwu nogach</i>	<i>Dwu żon</i>	<i>Po dwu miesiącach</i>
<i>Z tych dwu</i>	<i>Po dwu dniach</i>	<i>Więcej niż dwu osob</i>	<i>Od dwu tygodni</i>
<i>Dwu wędkarzy</i>	<i>Sprzed dwu lat</i>	<i>W ciągu dwu lat</i>	<i>Po dwu latach</i>
<i>Dwu papieży</i>	<i>Na dwu oficerów</i>	<i>Na dwu miejscach</i>	<i>Jeden z dwu facetów</i>
<i>Dwu gazet</i>	<i>Dwu młodych ludzi</i>	<i>Dwu topoli</i>	<i>Dwu policjantów</i>
<i>Z dwu metrów</i>	<i>Dwu silnych</i>	<i>Dwu młodzieńców</i>	<i>Dwu napastników</i>
<i>Po dwu minutach</i>	<i>Na dwu kieliszkach</i>	<i>Z dwu stron</i>	<i>Dwu łopat</i>

<i>Po dwu</i>	<i>O dwu wieżach</i>	<i>Dwu kołki</i>	<i>Dwu mężczyzn</i>
<i>Dwu kobiet</i>	<i>Od dwu butelek</i>	<i>Jedną z dwu kartek</i>	<i>Dwu istot</i>
<i>Pierwsza z dwu różnic</i>	<i>dwu kolektywów</i>	<i>Dwu gwiazdkach</i>	<i>Dwu efektów</i>
<i>Po dwu stronach</i>	<i>Dla dwu mieszkań</i>		

Tabulka 16 padesát příkladů s polskou číslovkou *dwu* z NKJP

NKJP našlo maximální počet výsledků a to tisíc.

Tvar *dwu* se pojí s většinou pádů v polštině, avšak v současné době se jedná o formu, která se používá nejméně, jelikož je to forma velmi oficiální.

Dwu se pojí s genitivem mužského rodu životného i neživotného, středního i ženského rodu. Dále se pojí s dativem mužského životného a neživotného rodu, středního i ženského. Užívá se také v instrumentálu mužského životného a neživotného a středního rodu. *Dwu* se používá rovněž v lokálu mužského životného, neživotného, středního a ženského rodu. Jedná se spíše oficiální tvar číslovky *dwa*.

<i>Tym dwom</i>	<i>Dwom nieruchomym</i>	<i>Ku dwom topolom</i>	<i>Dwom świątom</i>
<i>Dwom urzędnikom</i>	<i>Dwom Żydówkom</i>	<i>Dwom świadkom</i>	<i>Służyc dwom</i>
<i>Dwom dziewczynom</i>	<i>Idący ze dwom</i>	<i>Dwom budowniczym</i>	<i>Dwom przedsięwzięciom</i>
<i>Dwom szóstakom</i>	<i>Ku dwom przeciwnym</i>	<i>Dwom córkom</i>	<i>Dwom statkom</i>
<i>Dwom Ukraińcom</i>	<i>Dwom halabardikom</i>	<i>Dwom nogom</i>	<i>Dwom służącym</i>
<i>Dwom przybranym</i>	<i>Tym dwom</i>	<i>Dwom towarzyszym</i>	<i>Dwom dziewczynom</i>
<i>Dwom oczekiwaniom</i>	<i>Dwom wymiarom</i>	<i>Dwom osobom</i>	<i>Dwom społecznościom</i>
<i>Dwom milicjantom</i>	<i>Dwom opryszkom</i>	<i>Dwom zastępom</i>	<i>Tym dwom się udało</i>
<i>Dwom łodziom</i>	<i>Dwom zwiadowcom</i>	<i>Dwom plantatorom</i>	<i>Wam dwom</i>
<i>Dwom sędziom</i>	<i>Dwom korespondencjom</i>	<i>Dwom sformułowaniom</i>	<i>Dwom wyrazom</i>
<i>Dwom postaciom</i>	<i>Dwom armiom</i>	<i>Dwom uciekinierom</i>	<i>Dwom generacjom</i>
<i>Dwom synom</i>	<i>Dwom poprzednikom</i>	<i>Dwom rodzajom</i>	<i>Dwom oknom</i>

<i>Dwóm rękodzielnikom</i>	<i>Dwóm członkom</i>		
----------------------------	----------------------	--	--

Tabulka 17 padesát příkladů polského *dwóm* z NKJP

V NKJP se nachází 121 výsledků. *Dwóm* se pojí s dativem rodu mužského životného i neživotného, středního a ženského.

<i>Dwóm psom</i>	<i>Dwóm zdjęciom</i>	<i>Dwóm mężczyznom</i>	<i>Dwóm wyrostkom</i>
<i>Dwóm ubranym</i>	<i>Dwóm szczawiom</i>	<i>Dwóm znakom</i>	<i>Dwóm paniom</i>
<i>Dwóm krasnoludom</i>	<i>Dwóm carodziejkom</i>	<i>Uciec tym dwóm</i>	<i>Dwóm kolegom</i>
<i>Dwóm cywilom</i>	<i>Co najmniej dwóm</i>	<i>Dwóm z nich</i>	<i>Dwóm policjantom</i>
<i>Dwóm ludziom</i>	<i>Dwóm kątom prostym</i>	<i>Dwóm pomocnikom</i>	<i>Dwóm tuzinom ptaków</i>
<i>Dwóm Żydówkom</i>	<i>Dwóm kobietom</i>	<i>Tamtym dwóm</i>	<i>Dwóm przybyszom</i>
<i>Dwóm jeńcom</i>	<i>Dwóm sługom</i>	<i>Dwóm wojownikom</i>	<i>Dwóm fotografiom</i>
<i>Dwóm młodziankom</i>	<i>Dwóm pamagierom</i>	<i>Dwóm asystentom</i>	<i>Dwóm zajęczkom</i>
<i>Dwóm wymiarom</i>	<i>Dwóm głowom</i>	<i>Dwóm sztyletom</i>	<i>Dwóm medykon</i>
<i>Dwóm harcerkom</i>	<i>Dwóm chłopcom</i>	<i>Dwóm pacholkom</i>	<i>Dwóm panom</i>
<i>Dwóm dłoniom</i>	<i>Dwóm faktom</i>	<i>Dwóm damom</i>	<i>Dwóm śmiałkom</i>
<i>Dwóm kelnerom</i>	<i>Dwóm brzdącom</i>	<i>Dwóm koniom</i>	<i>Dwóm mnichom</i>
<i>Dwóm Polakom</i>	<i>Dwóm rewolucjom</i>		

Tabulka 18 padesát příkladů polského *dwóm* z NKJP

V NKJP se nachází více než 1000 příkladů. Tvar *dwóm* je spíše méně oficiální tvar. Pojí se s dativem se všemi rody.

5.7.4 Dwojgu, dwojgiem

<i>Na dwojgu piersiach</i>	<i>Tamtym dwojgu</i>	<i>Tym dwojgu</i>	<i>Po tamtych dwojgu</i>
<i>O dwojgu niemłodych</i>	<i>Dwojgu ludziom</i>	<i>Dwojgu innym</i>	<i>Dwojgu Dorenom</i>
<i>Dwojgu kochanków</i>	<i>Dwojgu magistrów</i>	<i>O dwojgu kochankach</i>	<i>O dwojgu rozbitków</i>
<i>O dwojgu oszustów</i>	<i>Wam dwojgu samym</i>	<i>O dwojgu ludziach</i>	<i>Dwojgu dzieciom</i>

<i>Tym dwojgu stworze- niom</i>	<i>Nam dwojgu</i>	<i>O dwojgu najlepszych</i>	<i>Dwojgu pozostałym</i>
<i>Tym dwojgu Wojow- nikom</i>	<i>Dzięki dwojgu obcym ludziom</i>	<i>O tych dwojgu</i>	<i>W dwojgu znaczeń</i>
<i>Przy nich dwojgu</i>	<i>Dwojgu nieznanym</i>	<i>W dwojgu oczu</i>	<i>Dwojgu siostrzeńcom</i>
<i>W nas dwojgu ujaw- niało</i>	<i>Dwojgu zaczarowa- nym</i>	<i>Przy dwojgu dzieci- ach</i>	<i>Dwojgu podym</i>
<i>Dwojgu rozmówcom</i>	<i>Dwojgu pastuszkom</i>	<i>Dwojgu studentów</i>	<i>Dwojgu trzcina</i>
<i>O dwojgu Rodakach</i>	<i>Na dwojgu skrzypiec</i>	<i>O dwojgu pisarzy</i>	<i>O dwojgu autorech</i>
<i>Na dwojgu pratne- rach</i>	<i>Dwojgu kuzynom</i>	<i>Dwojgu symbole</i>	<i>Dwojgu starzym</i>
<i>Dwojgu przykrości</i>	<i>O dwojgu przyjaciół</i>	<i>Dwojgu kandydatom</i>	<i>O dwojgu samotnych</i>
<i>Dwojgu pracownikom</i>	<i>Dwojgu lekarzy</i>		

Tabulka 19 **padesát příkladů pro polské dwojgu z NKJP**

NKJP nalezl 126 výsledků. Tvar *dwojgu*, je tvarem souborové číslovky dvoje a užívá se v dativu a lokálu a nejčastěji se pojí s předložkami o, na, w, przy.

<i>Z tym dwojgiem dzieci</i>	<i>Dwojgiem okien</i>	<i>Nad dwojgiem zwłok</i>	<i>Między tymi dwojgiem</i>
<i>Dwojgiem obcych ludzi</i>	<i>Dwojgiem aktorów</i>	<i>Między dwojgiem blis- kich</i>	<i>Z dwojgiem ludzi</i>
<i>Dwojgiem oczu</i>	<i>Z dwojgiem przedsta- wicieli</i>	<i>Między dwojgiem ma- łżonków</i>	<i>Z dwojgiem zesłańców</i>
<i>Z dwojgiem z nas</i>	<i>Poza dwojgiem</i>	<i>Pomiędzy tym dwojgi- em</i>	<i>Z dwojgiem bohaterów</i>
<i>Między dwojgiem pa- cjentów</i>	<i>Z dwojgiem nastolat- ków</i>	<i>Z dwojgiem widzów</i>	<i>Z dwojgiem sierotek</i>
<i>Z dwojgiem świateł</i>	<i>Między tymi dwojgiem</i>	<i>Dwojgiem zakocha- nym</i>	<i>Dwojgiem ramion</i>
<i>Z dwojgiem głów</i>	<i>Poza nimi dwojgiem</i>	<i>Z dwojgiem psychopa- tów</i>	<i>Dwojgiem wnuków</i>
<i>Dwojgiem wnucząt</i>	<i>Dwojgiem garści</i>	<i>Między dwojgiem że- ber</i>	<i>Dwojgiem ust</i>

<i>Dwojgiem widm</i>	<i>Z dwojgiem rodziców</i>	<i>Dwojgiem sierot</i>	<i>Pomiędzy dwojgiem bogów</i>
<i>Z dwojgiem zechce</i>	<i>Z dwojgiem wychodzących</i>	<i>Pomiędzy dwojgiem malarzy</i>	<i>Dwojgiem dzieciaków</i>
<i>Z dwojgiem starszego rodzeństwa</i>	<i>Między dwojgiem serc</i>	<i>Dwojgiem bezdomnych</i>	<i>Między dwojgiem uczestników</i>
<i>Z dwojgiem bliźnaków</i>	<i>Z dwojgiem narciarzy</i>		

Tabulka 20 padesát příkladů polského dwojgiem z NKJP

V NKJP je celkem 445 příkladů. Tato souborová číslovka se pojí s instrumentálem a s předložkami *z, między* a eventuelně *pomiędzy*. Často se pojí s podstatným jménem *dzieci, rodzice a ludzie*.

5.7.5 Dvěma

<i>Dvěma tahy</i>	<i>Mezi dvěma vzorky</i>	<i>Spolu se dvěma osobami</i>	<i>Do soutěže s dvěma domácími zápasy</i>
<i>Nám dvěma</i>	<i>Dvěma provinilcům</i>	<i>Se dvěma přízvuky</i>	<i>Dvěma airbagy</i>
<i>Ke dvěma sporným stranám</i>	<i>Se dvěma poslanci</i>	<i>S dvěma chody</i>	<i>Dvěma židlemi</i>
<i>Jen dvěma osobám</i>	<i>Mezi námi dvěma</i>	<i>Se dvěma háky</i>	<i>Se dvěma rukama</i>
<i>Před dvěma lety</i>	<i>Dvěma auty</i>	<i>Dvěma Oscary</i>	<i>Se dvěma dětmi</i>
<i>Nebo dvěma vrstvami</i>	<i>Se dvěma kořeny</i>	<i>Dvěma Arménům</i>	<i>Dvěma výtvarníkům</i>
<i>Mezi dvěma a půl miliony let</i>	<i>Dvěma studenty</i>	<i>Mezi dvěma světovými válkami</i>	<i>Před dvěma dny</i>
<i>Dvěma sponkami</i>	<i>Mezi dvěma slabikami</i>	<i>Se dvěma striky</i>	<i>Dvěma pražskými spolužáky</i>
<i>Zastoupen dvěma základními typy nástrojů</i>	<i>Mezi dvěma proměnnými</i>	<i>Mezi dvěma subjekty</i>	<i>Mezi dvěma kůly</i>
<i>Se svými dvěma stěžňi</i>	<i>Dvěma ušními známky</i>	<i>Se dvěma útočnými</i>	<i>Poobědvat se dvěma přáteli</i>

<i>Slouží ke dvěma účelům</i>	<i>Dvěma rychlými kroky</i>	<i>Dvěma spořivým</i>	<i>Mezi dvěma body</i>
<i>Se dvěma atestacemi</i>	<i>Nakázal dvěma kajakům</i>	<i>Za dvěma kouči</i>	<i>Se dvěma zpěváky</i>
<i>Před dvěma měsíci</i>	<i>Mezi dvěma almarami</i>		

Tabulka 21 padesát příkladů české číslovky dvěma z ČNK

V ČNK 15 348 výsledků.

Číslovka *dvěma* se nejčastěji pojí s předložkami *mezi*, *s(e)* a *k(e)*. Často se také pojí s předložkou *před* ve spojení s nějakým časovým údajem jako je: *před dvěma tisíci lety* apod.

Číslovka *Dvěmi* je často používaná v českém jazyce, avšak jedná se o chybnou formu číslovky *Dvěma*.

V ČNK bylo nalezeno pouze 71 výsledků.

5.7.6 Dwiiema, dwoma

<i>Pomiędzy dwoma księżtwami</i>	<i>Z dwoma pistolkami</i>	<i>Z dwoma oficerami</i>	<i>Między dwoma łanami żyta</i>
<i>Między dwoma imionami</i>	<i>Bawiąc się dwoma groszkami</i>	<i>Zaciskając dwoma palcami</i>	<i>Z dwoma podchmielonymi osilkami</i>
<i>Między dwoma wybruszonými punktami</i>	<i>Między dwoma stolikami</i>	<i>Z dwoma podobnymi zabójstwami</i>	<i>Z dwoma oszronionými czteropakami piwa</i>
<i>Z dwoma znakami</i>	<i>Z dwoma mężami</i>	<i>Dwoma rakonami</i>	<i>Z dwoma zeszytami</i>
<i>Przed dwoma godzinami</i>	<i>między dwoma oknami</i>	<i>Ze swoimi dwoma madonkami</i>	<i>Przed dwoma laty</i>
<i>Z dwoma gwiazdkami</i>	<i>Z dwoma robotnikami</i>	<i>Z dwoma kapralami</i>	<i>Dwoma trybami podziątu</i>
<i>Dwoma równorzędnými silami</i>	<i>Między tymi dwoma znakami</i>	<i>Między nami dwoma</i>	<i>Z dwoma łowami</i>
<i>Z dwoma kieszonkami</i>	<i>Pomiędzy dwoma uderzeniami serca</i>	<i>Między dwoma zagonami</i>	<i>Między dwoma końmi</i>
<i>Dwoma krokami</i>	<i>Ze dwoma współnikami</i>	<i>Pod dwoma aparatami fotograficznými</i>	<i>Przed dwoma godzinami</i>

Z dwoma pyzaty	Z dwoma facetami	Przed dwoma dniami	Z dwoma gośćmi
Z dwoma młodzieńcami	Z dwoma numerami	Dwoma tykami	Dwoma znamkami
Dwoma pociągnięciami	Dwoma otworami		
Z dwiema interesy	Z dwiema gwiazdkami	Obarczona dwiema siatkami	Z dwiema bliźniami
Z dwiema blondynkami	Z dwiema szufladami	Dwoma futbolówkami	Między dwiema liniami
Z dwiema osobami	Z dwiema kobietami	między dwiema kolumnami	Między dwiema drogami
Między dziewczynkami	Się dwiema krechami	Dwoma kulkami	Z dwiema kawami
Dwoma liczbami	Pomiędzy dwiema wypowiedziami	Z dwiema kuburami	Dwoma lufami
Dwoma raketami	Między dwoma sosnami	Z dwiema salami	Dwoma kantówkami
Z dwiema butelkami	Pomiędzy dwiema płytami prasy	Przed dwiema godzinami	Z dwiema torbami
Z dwiema walizkami	Między dwiema tyżkami	Z dwiema herbatami	Dwoma daciankami
Dwoma godzinami	Jesteśmy dwiema trzecimi	Między dwiema kupami	Dwoma nogami
Z dwiema niewiadomymi	Z dwiema puszkami	Z dwiema lowami	Nad wiema pajdami chleba
Między tymi dwiema datami	Rozsunuty dwiema deskami	Między dwiema myślami	Obładowana dwiema torbami
Z dwiema lewymi rękami	Z dwiema pigułkami		

Tabulka 22 padesát příkladů polské číslovky *dwoma* a *dwiema* z NKJP.

Na rozdíl od češtiny, v polštině se používá jak *dwoma* tak *dwiema*, kdy *dwiema* se pojí s rodem ženským a *dwoma* s rodem mužským, středním a ženským.

5.7.7 Dvakrát, nadvakrát

<i>Nekouká dvakrát ka-marádsky</i>	<i>Setkají se dvakrát</i>	<i>Dvakrát větší než</i>	<i>Dvakrát týdně</i>
<i>Dvakrát rozvedená</i>	<i>Dvakrát prohrála</i>	<i>Dvakrát v jednom roce</i>	<i>Nebylo mi dvakrát do smíchu</i>
<i>Dvakrát omotané</i>	<i>Dvakrát strhnout prémie</i>	<i>Dvakrát rychlejší než</i>	<i>Dvakrát měř jednou řež</i>
<i>Dvakrát tolik</i>	<i>Dvakrát denně</i>	<i>Dvakrát přemýšlejte</i>	<i>Dvakrát obešel bok</i>
<i>Dvakrát více</i>	<i>Dvakrát mě kousla</i>	<i>Dvakrát se mi zdál sen</i>	<i>Dvakrát ročně</i>
<i>Dvakrát před závodem</i>	<i>Dvakrát dobře neslouží</i>	<i>Dvakrát tak velké</i>	<i>Dvakrát měnit</i>
<i>Dvakrát zablokované</i>	<i>Dvakrát zlomený nos</i>	<i>Dvakrát stejný</i>	<i>Dvakrát mě neláká představa</i>
<i>Dvakrát déle než</i>	<i>Dvakrát do tváře</i>	<i>Dvakrát do stejné řeky nelze vstoupit</i>	<i>Dvakrát prohrál</i>
<i>Dvakrát po sobě</i>	<i>Dvakrát nikdo neodpověděl</i>	<i>Dvakrát zazvonil</i>	<i>Být dvakrát ohromený</i>
<i>Dvakrát vyšetřovaný</i>	<i>Dvakrát za den</i>	<i>Dvakrát něžný milenec</i>	<i>Dvakrát jsem byl v Pardubicích</i>
<i>Dvakrát v řadě</i>	<i>Dvakrát totéž místo (obsadit)</i>	<i>Zvonit dvakrát</i>	<i>Dvakrát posoudit</i>
<i>Dvakrát se trefil</i>	<i>Dvakrát skórovat</i>	<i>Dvakrát vystupoval</i>	<i>Dvakrát obrátit</i>
<i>Dvakrát se zasnoubila</i>	<i>Dvakrát skončila druhá</i>		

Tabulka 23 padesát příkladů číslovky dvakrát z ČNK.

ČNK našel celkem 9,660 výsledků.

Dvakrát se nejčastěji pojí s nějakou periodizací např. *prášek se bere dvakrát denně. Chodím k zubaři dvakrát do roka* atd.

Pojí se také s opakujícím se jevem, jako např. *Zvonil jsem dvakrát, ale nikdo neotevřel. A nebo také – Vyhrál jsem dvakrát Mistrovství České republiky.*

Zajímavým jevem u číslovky dvakrát je také vyjádření pocitu. Např. *Nemám ho dvakrát v lásce* aj.

V češtině se číslovka dvakrát píše dohromady kdežto v polštině je potřeba dvou slov na to, aby mohla taková číslovka vzniknout (*dwa razy*) nebo také můžeme užít výrazu *dwukrotnie*.

<i>Nadvakrát omotanou</i>	<i>Zabít se nadvakrát</i>	<i>Podpořit nadvakrát</i>	<i>Probíhat nadvakrát</i>
<i>Prohrát nadvakrát</i>	<i>Užít si výhru nadvakrát</i>	<i>Nadvakrát zlomený</i>	<i>Potkat se nadvakrát</i>
<i>Dělat něco nadvakrát</i>	<i>Nadvakrát propíchnout</i>	<i>Nadvakrát pokřivený</i>	<i>Něco proběhne nadvakrát</i>
<i>Vznikat nadvakrát</i>	<i>Nadvakrát čepované</i>	<i>Přeplavit se nadvakrát</i>	<i>Definovat nadvakrát</i>
<i>Profitovat nadvakrát</i>	<i>Vraždit nadvakrát</i>	<i>Být užitečný nadvakrát</i>	<i>Vypít nápoj nadvakrát</i>
<i>Zkoušet něco nadvakrát</i>	<i>Stočit nadvakrát</i>	<i>Přeložit text nadvakrát</i>	<i>Odehrát se nadvakrát</i>
<i>Sledovat nadvakrát</i>	<i>Vyhodnocení grafu nadvakrát</i>	<i>Vstávat nadvakrát</i>	<i>Svázaný nadvakrát</i>
<i>Nadvakrát snížení</i>			

Tabulka 24 padesát příkladů české číslovky nadvakrát z ČNK

V ČNK je zaznamenáno 156 výsledků. Nejčastěji se opakovalo: *uvázat šátek nadvakrát, nadvakrát zlomená ruka (noha, ...)*. Co se týče významu je trochu jiný než u *dvakrát*, protože u něj se může jednat o jev, který se stal dvakrát, ale v jiném čase např. *Dvakrát jsem si zlomil nohu*, kdežto *nadvakrát* se užívá spíše – *Bratr si nadvakrát zlomil nohu*.

5.7.8 Dwa razy, dwukrotnie

<i>Dwa razy więcej ofiar</i>	<i>Sprawdzić dwa razy wzór</i>	<i>Dwa razy w tygodniu</i>	<i>Dwa razy w miesiącu</i>
<i>Obrócił dwa razy</i>	<i>Latać dwa razy</i>	<i>Dwa razy w Indii</i>	<i>Dwa razy na tydzień</i>
<i>Zamówić dwa razy okocim</i>	<i>Byłem tutaj dwa razy</i>	<i>Dwa razy nekupił</i>	<i>Był dwa razy mniejszy niż</i>
<i>Ze dwa razy spowiedzi</i>	<i>Dwa razy młodsza</i>	<i>Dorzucić dwa razy</i>	<i>Zawsze dwa razy</i>
<i>Dwa razy do roku</i>	<i>Dwa razy w życiu</i>	<i>Dwa razy wolniej</i>	<i>Dwa razy szybczej</i>

<i>Dwa razy powtarzać</i>	<i>Dwa razy od niej wyższego</i>	<i>Dwa razy krótko</i>	<i>Dwa razy dziennie</i>
<i>Dwa razy mądrzejszy ode mnie</i>	<i>Dwa razy płacić za to samo</i>	<i>Uderzyć dwa razy w drzwi</i>	<i>Dwa razy na miesiąc</i>
<i>Pomyśleć dwa razy</i>	<i>Dwa razy wokół</i>	<i>Mówić dwa razy tego samego</i>	<i>Przepowiedzieć dwa razy</i>
<i>Tak jasny jak dwa razy dwa</i>	<i>Ważyc dwa razy więcej od</i>	<i>Była dwa razy większa od</i>	<i>Dwa razy z rzędu</i>
<i>Ze dwa razy otwierała usta</i>	<i>Dwa razy po setce</i>	<i>Dwa razy starszy od chłopaka</i>	<i>Nie więcej niż dwa razy</i>
<i>Też dwa razy</i>	<i>Już dwa razy</i>	<i>Dwa razy tyle</i>	<i>Mieć dwa razy podobną sytuację</i>
<i>Przynajmniej dwa razy dziennie</i>	<i>Maximum dwa razy w ciągu tygodnia</i>	<i>Dwa razy tańsze od</i>	<i>Te dwa razy w miesiącu</i>
<i>Mrugnąć oknem aż dwa razy</i>	<i>Jeszcze dwa razy tyle</i>		

Tabulka 25 padesát příkladů polské číslovky dva razy z NKJP

<i>Dwukrotnie szersza droga</i>	<i>Mrugnąć dwukrotnie światłami</i>	<i>Dwukrotnie zaprosić</i>	<i>Dwukrotnie wydłużyć się</i>
<i>Dwukrotnie więcej</i>	<i>Dwukrotnie prowadzone</i>	<i>Otrzymać coś dwukrotnie</i>	<i>Zastuknąć dwukrotnie</i>
<i>Odbyć dwukrotnie</i>	<i>Obląpiać dwukrotnie</i>	<i>Wywalić się dwukrotnie</i>	<i>Przewalić dwukrotnie</i>
<i>Natknąć się dwukrotnie</i>	<i>Zacząć dwukrotnie</i>	<i>Okrążyć dwukrotnie</i>	<i>Z dwukrotnie przeważającą ilością</i>
<i>Wzrość dwukrotnie</i>	<i>Pociągnąć dwukrotnie</i>	<i>Ratować dwukrotnie</i>	<i>Wysunąć dwukrotnie</i>
<i>Dwukrotnie niższe</i>	<i>Opróżnić się dwukrotnie</i>	<i>Odwiedzić dwukrotnie</i>	<i>Coś zwiększyło się dwukrotnie</i>
<i>Vymusić dwukrotnie</i>	<i>Postarzać się dwukrotnie</i>	<i>Zadać dwukrotnie</i>	<i>Odsiadywać dwukrotnie</i>
<i>Nacisknąć dwukrotnie</i>	<i>Zadzwonąć dwukrotnie</i>	<i>Dwukrotnie podkreślony</i>	<i>Dwukrotnie przekreślić</i>
<i>Chrzaknąć dwukrotnie</i>	<i>Dotknąć dwukrotnie</i>	<i>Obrócić się dwukrotnie</i>	<i>Sprawdzać dwukrotnie</i>

<i>Spotkać się dwukrotnie</i>	<i>Dwukrotnie raniono</i>	<i>Dwukrotnie podrywać</i>	<i>Strzelić dwukrotnie</i>
<i>Wystrzelić dwukrotnie</i>	<i>Uderzyć dwukrotnie</i>	<i>Usiłować dwukrotnie</i>	<i>Wymówić się dwukrotnie</i>
<i>Pocałować dwukrotnie</i>	<i>Kochać się dwukrotnie</i>	<i>Dwukrotnie wyżej</i>	<i>Zaliczyć dwukrotnie</i>
<i>Doświadczyć dwukrotnie</i>	<i>Odrzucić dwukrotnie</i>		

Tabulka 26 padesát příkladů polské číslovky *dwukrotnie* z NKJP.

NKJP našel 117 příkladů.

5.7.9 Dvojité, dvojité, dvojité, dvojité

<i>Dvojité labyrint</i>	<i>Dvojité vějíř</i>	<i>Dvojité Elvis</i>	<i>Dvojité minaret</i>
<i>Didymos dvojité</i>	<i>Dvojité paralelní elektromotor</i>	<i>Dvojité oltář</i>	<i>Dvojité zvrát</i>
<i>Dvojité podvod</i>	<i>Dvojité vrcholek</i>	<i>Dvojité výběr</i>	<i>Dvojité zásah</i>
<i>Dvojité meččík</i>	<i>Dvojité alobal</i>	<i>Dvojité magnetický obvod</i>	<i>Dvojité videozáznam</i>
<i>Dvojité levý hák</i>	<i>Dvojité úder</i>	<i>Dvojité cheeseburger</i>	<i>Dvojité otazník</i>
<i>Dvojité agent</i>	<i>Dvojité systém</i>	<i>Dvojité triumf</i>	<i>Dvojité ofsajd</i>
<i>Dvojité břišní pancíř</i>	<i>Dvojité obraz</i>	<i>Dvojité panák</i>	<i>Dvojité karamelový řez</i>
<i>Dvojité rande</i>	<i>Dvojité tábor</i>	<i>Dvojité vývar</i>	<i>Dvojité litinový hořák</i>
<i>Dvojité LED blesk</i>	<i>Dvojité tabákový steh</i>	<i>Dvojité diodový blesk</i>	<i>Dvojité gejzír</i>
<i>Dvojité dřez</i>	<i>Dvojité sbor</i>	<i>Dvojité preso</i>	<i>Dvojité rošt</i>
<i>Dvojité obchod</i>	<i>Dvojité ocas</i>	<i>Udělat dvojité</i>	<i>Dvojité křížek</i>
<i>Dvojité výpad</i>	<i>Dvojité pokles</i>	<i>Dvojité zrádce</i>	<i>Dvojité kapitán</i>
<i>Dvojité mandát</i>	<i>Dvojité časovač</i>		

Tabulka 27 padesát příkladů číslovky *dvojité* z ČNK

ČNK našel 221 příkladů, z nichž nejčastější byly *dvojité agent*, *dvojité meččík*, *dvojité blesk*.

Dvojité může znamenat to, že je to předmět, který je složený ze dvou stejných dílů nebo např. slovní spojení *dvojité agent* znamená, že se jedná o agenta v utajení, který hraje „dvojitou roli.“

<i>Dvojitá skla (pl.)</i>	<i>Dvojitá oslava</i>	<i>Dvojitá tragédie</i>	<i>Dvojitá okna (pl.)</i>
<i>Dvojitá řada</i>	<i>Dvojitá řada</i>	<i>Dvojitá dávka</i>	<i>Dvojitá koncovka výfuku</i>
<i>Dvojitá poprava</i>	<i>Dvojitá slezina</i>	<i>Dvojitá šňůra</i>	<i>Dvojitá práce</i>
<i>Dvojitá šroubovice</i>	<i>Dvojitá čára</i>	<i>Dvojitá salta</i>	<i>Dvojitá smrt</i>
<i>Dvojitá cena</i>	<i>Dvojitá tělesa</i>	<i>Dvojitá žádost</i>	<i>Dvojitá exekuce</i>
<i>Dvojitá skořice</i>	<i>Dvojitá víra</i>	<i>Dvojitá chatka</i>	<i>Dvojitá brada</i>
<i>Dvojitá heterogenní struktura</i>	<i>Dvojitá dávka</i>	<i>Dvojitá linie</i>	<i>Dvojitá textilie</i>
<i>Dvojitá krytina</i>	<i>Dvojitá nudle (rýma)</i>	<i>Dvojitá ochrana</i>	<i>Dvojitá premiéra</i>
<i>Dvojitá zvlněná linie</i>	<i>Dvojitá zpětná vazba</i>	<i>Dvojitá zápletka</i>	<i>Dvojitá biografie</i>
<i>Dvojitá šipka</i>	<i>Dvojitá trojúhelníková ramena</i>	<i>Dvojitá přátelství (pl.)</i>	<i>Dvojitá miska</i>
<i>Dvojitá kaple</i>	<i>Dvojitá přeměna energie</i>		

Tabulka 28 **padesát příkladů české číslovky dvojitá z ČNK**

ČNK našel 178 příkladů.

<i>Dvojité skalisko</i>	<i>Oblouk dvojité duhy</i>	<i>Dvojité sklo</i>	<i>Dvojité bodáky</i>
<i>Dvojité prosklení</i>	<i>Dvojité vidění</i>	<i>Dvojité záclony</i>	<i>Dvojité manžety</i>
<i>Dvojité dveře</i>	<i>Dvojité umyvadlo</i>	<i>Dvojité pancéřování</i>	<i>Dvojité salto</i>
<i>Dvojité služby</i>	<i>Dvojité věže</i>	<i>Dvojité štěstí</i>	<i>Dvojité espresso</i>
<i>Dvojité kolo</i>	<i>Dvojité prodloužení</i>	<i>Dvojité zapínání</i>	<i>Dvojité vveinutí</i>
<i>Dvojité ohrožení</i>	<i>Dvojité logo</i>	<i>Dvojité zdi</i>	<i>Dvojité dávky</i>
<i>Dvojité nastavení</i>	<i>Dvojité jádro</i>	<i>Dvojité genomy</i>	<i>Dvojité dno</i>
<i>Dvojité glazování</i>	<i>Dvojité ne</i>	<i>Dvojité expozice</i>	<i>Dvojité triody</i>
<i>Dvojité působení</i>	<i>Dvojité stěny</i>	<i>Dvojité vítězství</i>	<i>Dvojité tlačítko</i>
<i>Dvojité pouzdro</i>	<i>Dvojité nebezpečí</i>	<i>Dvojité peřiny</i>	<i>Dvojité recese</i>
<i>Dvojité ruce (nohy, oči, ...)</i>	<i>Dvojité mléko</i>	<i>Dvojité izolace</i>	<i>Dvojité vyzvánění</i>
<i>Dvojité slepé studie</i>	<i>Dvojité výročí</i>	<i>Dvojité kliknutí</i>	<i>Dvojité haló</i>

<i>Dvojité diody</i>	<i>Dvojité t'uknutí</i>	<i>Dvojité kvílení</i>	<i>Dvojité balení</i>
<i>Dvojité občanství</i>	<i>Dvojité napájení</i>		

Tabulka 29 padesát příkladů číslovky dvojitě z ČNK

V ČNK bylo nalezeno 451 příkladů. Velmi často se opakovala slovní spojení dvojitě brady a dvojitě sklo. Zajímavým jevem je to, že se pojí spíše s abstraktními a látkovými podstatnými jmény.

<i>Dvojití švagři</i>
<i>Dvojití agenti</i>
<i>Dvojití lidé</i>
<i>Dvojití mutanti</i>

Tabulka 30 čtyři příklady číslovky dvojití z ČNK

ČNK našel pouze čtyři příklady uvedené v tabulce.

5.7.10 Dvojaký, dvojaká, dvojaké dvojací

Jedná se o tvary, které nejsou v českém jazyce užívány často, avšak ČNK našel několik výsledků, které jsou uvedeny v tabulce. Jedná se o formy, které nejsou již v dnešním jazyce skoro přítomny.

<i>Dvojaký postup</i>
<i>Dvojaký status</i>
<i>Dvojaký stav</i>
<i>Dvojaký přístup</i>
<i>Dvojaký poměr</i>
<i>Dvojaký vztah</i>
<i>Dvojaký člověk</i>
<i>Dvojaký postup</i>
<i>Dvojaký přístup</i>

Tabulka 31 devět příkladů číslovky dvojaký z ČNK

ČNK našel 9 výsledků.

5.7.11 Dwojaki, dwojaka, dwojaki, dwoisty, dwoiście, dwoista

Výraz *Dwojaki, dwojaka, dwojaki* můžeme do češtiny přeložit jako dvojitý, nebo lépe dvojí nebo dvojnásobný (např. *dwojaki ból*).

Stejně bychom mohli přeložit i *dwoisty* a jeho formy, avšak z tabulek je patrné, že se jedná o tvar, který se téměř nepoužívá.

<i>Dwojaki sposób</i>	<i>Dwojaki geniusz</i>	<i>Dwojaki wpływ</i>	<i>Na linie dwojaki</i>
<i>Pierwszaki i dwojaki</i>	<i>Być dwojaki</i>	<i>Wydarć się dwojaki</i>	<i>Dwojaki charakter</i>
<i>Dwojaki wzorec</i>	<i>Dwojaki kod</i>	<i>Dwojaki cel</i>	<i>Dwojaki obrzęd</i>
<i>Dwojaki kierunek</i>	<i>Dwojaki ból</i>	<i>Dwojaki fason</i>	<i>Dwojaki mechanizm</i>
<i>Dwojaki podział</i>	<i>Dwojaki wymiar</i>	<i>Dwojaki typ</i>	<i>Dwojaki sens</i>
<i>Dwojaki nadzór</i>	<i>Dwojaki wymiar</i>	<i>Dwojaki skutek</i>	<i>Dwojaki udział</i>

Tabulka 32 dvacet čtyři příkladů polské číslovky *dwojaki* z NKJP

<i>Dwojaka odpowiedź</i>	<i>Dwojaka przyczyna</i>	<i>Dwojaka legitymizacja</i>	<i>Dwojaka obecność</i>
<i>Dwojaka postać</i>	<i>Dwojaka postawa</i>	<i>Dwojaka wizja</i>	<i>Dwojaka rola</i>
<i>Dwojaka sytuacja</i>	<i>Dwojaka kalkulacja</i>	<i>Dwojaka pisownia</i>	<i>Dwojaka rola</i>
<i>Dwojaka uniwersalność</i>	<i>Dwojaka ocena</i>	<i>Dwojaka interpretacja</i>	<i>Dwojaka procedura</i>
<i>Dwojaka reakcja</i>	<i>Dwojaka okazja</i>		

Tabulka 33 osmnáct příkladů polské číslovky *dwojaka* z NKJP

<i>Dwojaki upory</i>	<i>Dwojaki znaczenie</i>	<i>Dwojaki wnioski</i>	<i>Dwojaki niebezpieczeństwo</i>
<i>Dwojaki słońce</i>	<i>Dwojaki konsekwencje</i>	<i>Dwojaki strategie</i>	<i>Dwojaki święto</i>
<i>Dwojaki warsztaty</i>	<i>Dwojaki zastosowanie</i>	<i>Dwojaki reakce</i>	<i>Dwojaki teksty</i>
<i>Dwojaki zdanie</i>	<i>Dwojaki traktowanie</i>	<i>Dwojaki oblicze</i>	<i>Dwojaki źródła</i>
<i>Dwojaki rozumienie</i>	<i>Dwojaki podłoże</i>	<i>Dwojaki uczucia</i>	<i>Dwojaki dane</i>
<i>Dwojaki zobowiązania</i>	<i>Dwojaki skutki</i>	<i>Dwojaki zagrożenie</i>	<i>Dwojaki reguły</i>
<i>Dwojaki zawieszenia</i>	<i>Dwojaki działania</i>	<i>Dwojaki</i>	<i>Dwojaki przyczyny</i>

		<i>uwarunkowanie</i>	
<i>Dwojakiie wytłumaczenie</i>	<i>Dwojakiie kontakty</i>	<i>Dwojakiie informacje</i>	<i>Dwojakiie skojarzenia</i>
<i>Dwojakiie zadania</i>	<i>Dwojakiie wrażenie</i>	<i>Dwojakiie lektury</i>	<i>Dwojakiie profity</i>
<i>Dwojakiie funkcje</i>	<i>Dwojakiie oddziaływanie</i>	<i>Dwojakiie formy</i>	<i>Dwojakiie zarzuty</i>
<i>Dwojakiie doświadczenie</i>	<i>Dwojakiie rozumienie</i>		

Tabulka 34 čtyřicet dva příkladů polského dwojakiie z NKPJ

<i>Malować dwoiście</i>	<i>Działać dwoiście</i>	<i>Kontrolować dwoiście</i>	<i>Jawić się dwoiście</i>
-------------------------	-------------------------	-----------------------------	---------------------------

Tabulka 35 čtyři příklady polského dwoiście z NKJP

<i>Cień dwoisty</i>	<i>Dwoisty los</i>	<i>Dwoisty byt</i>	<i>Dwoisty stosunek</i>
<i>Dwoisty charakter</i>	<i>Dwoisty w swojej funkcji</i>	<i>Dwoisty statut</i>	<i>Jest dwoisty</i>
<i>Dwoisty porządek</i>			

Tabulka 36 devět příkladů polské číslovky dwoisty z NKJP

<i>Dwoista biegunowa</i>	<i>Dwoista postawa p</i>	<i>Dwoista ciemność</i>	<i>Dwoista plec</i>
<i>Dwoista natura</i>	<i>Dwoista psychika</i>	<i>Dwoista postać</i>	

Tabulka 37 sedm příkladů polské číslovky dwoista z NKJP

<i>Dwoiste prawo</i>	<i>Dwoiste piszkałki</i>	<i>Dwoiste fletnie</i>	<i>Czary rozmarzeń dwoiste</i>
<i>Dwoiste rzeczy</i>	<i>Dwoiste uczucia</i>	<i>Dwoiste znaczenie</i>	<i>Dwoiste istnienie</i>
<i>Dwoiste języki</i>	<i>Dwoiste zadanie</i>	<i>Dwoiste oblicze złota</i>	<i>Dwoiste obcowanie</i>
<i>Dwoiste stany</i>	<i>Dwoiste przesłanie</i>	<i>Dwoiste odczucia</i>	

Tabulka 38 patnáct příkladů polského dwoiste z NKJP

5.7.12 Dvojí

<i>Dvojí financování</i>	<i>Dvojí temnota</i>	<i>Dvojí životní styl</i>	<i>Dvojí teplotní zóna</i>
<i>Dvojí cesta</i>	<i>Dvojí zhroucení</i>	<i>Dvojí ohrožení</i>	<i>Dvojí textura</i>
<i>Dvojí chmýří vlásků</i>	<i>Dvojí zemské volby</i>	<i>Dvojí správa účtů</i>	<i>Dvojí tvář</i>

<i>Dvojí morálka</i>	<i>Dvojí flétna</i>	<i>Dvojí povaha peněz</i>	<i>Dvojí občanství</i>
<i>Dvojí styl</i>	<i>Dvojí referencování</i> <i>cen</i>	<i>Dvojí zdanění</i>	<i>Dvojí účel monitorování</i>
<i>Dvojí funkce</i>	<i>Dvojí peníze</i>	<i>Dvojí stisknutí</i>	<i>Znamenat dvojí</i>
<i>Dvojí odvádění</i>	<i>Dvojí láska</i>	<i>Dvojí přechod</i>	<i>Dvojí příjezdy</i>
<i>Dvojí užitek</i>	<i>Dvojí radost</i>	<i>Dvojí materiál</i>	<i>Dvojí metr</i>
<i>Dvojí motivace</i>	<i>Dvojí kštic</i>	<i>Dvojí krajní cesta</i>	<i>Dvojí opozice</i>
<i>Dvojí chápání</i>	<i>Dvojí účel</i>	<i>Dvojí úhel pohledu</i>	<i>Dvojí vysvětlení</i>
<i>Dvojí nestálost</i>	<i>Dvojí hra</i>	<i>Dvojí cena</i>	<i>Dvojí metr</i>
<i>Dvojí účinek</i>	<i>Dvojí orientace</i>		

Tabulka 39 padesát příkladů českého dvojí z ČNK

V ČNK se nachází celkem 1 319 slovních spojení. Nejčastěji se opakovala: *dvojí financování*, *dvojí tvář*, *dvojí metr*, *dvojí úhel pohledu*, *dvojí chápání*.

5.7.13 Dualny

Dualny charakter	Dualny model	Dualny sposób	Dualny duch
Dualny system	Dualny świat		

Tabulka 40 šest příkladů polské číslovky dualny z NKJP

V NKJP se nacházelo pouze 15 příkladů (opakovaly se *dualny system (system dualny)*, *model*, *charakter a sposób*).

Z tohoto je zřejmé, že se slovo *dualny* často nepoužívá a jedná se spíše o ustálené slovní spojení. Pokud bychom polské *dualny* srovnali s českým dvojí nebo i duální, je jasné, že dvojí se používá čteněji, avšak v polštině raději používáme pro českou *dvojí*, *podwójny* nebo *dwoisty*.

5.7.14 Podwójny, podwójna, podwójne, podwójnie

<i>Podwójny bagaż</i>	<i>podwójny komunikat</i>	<i>Podwójny sens</i>	<i>Podwójny portrét</i>
<i>Podwójny ród</i>	<i>Podwójny garaż</i>	<i>Podwójny podbródek</i>	<i>Podwójny sukces</i>
<i>Podwójny tlenek</i>	<i>Podwójny hak</i>	<i>Podwójny kordon</i>	<i>Podwójny krzyż</i>
<i>Podwójny łańcuch</i>	<i>Podwójny atak</i>	<i>Podwójny szacunek</i>	<i>Podwójny okrzyk</i>

<i>Podwójny nelson</i>	<i>Podwójny wytrysk</i>	<i>Podwójny hamburger</i>	<i>Podwójny gong</i>
<i>Podwójny odstęp</i>	<i>Podwójny narząd</i>	<i>Podwójny pies</i>	<i>Podwójny ser</i>
<i>Podwójny keczup</i>	<i>Podwójny abonament</i>	<i>Podwójny pas</i>	<i>Podwójny rząd</i>
<i>Podwójny zestaw</i>	<i>Podwójny powód</i>	<i>Podwójny grzech</i>	<i>Podwójny koncept</i>
<i>Podwójny cudzysłów</i>	<i>Podwójny Locus</i>	<i>Podwójny skok</i>	<i>Podwójny album</i>
<i>Podwójny kurs</i>	<i>Podwójny topór</i>	<i>Podwójny problem</i>	<i>Podwójny dach</i>
<i>Podwójny łup</i>	<i>Podwójny komentarz</i>	<i>Podwójny błąd</i>	<i>Podwójny podmiot</i>
<i>Podwójny korowód</i>	<i>Podwójny dyżur</i>		

Tabulka 41 padesát příkladů polského podwójny z NKJP

V NKJP se nachází 810 příkladů.

<i>Podwójna waga</i>	<i>Podwójna pętla</i>	<i>Podwójna noc</i>	<i>Podwójna sławojka</i>
<i>Podwójna ona jest</i>	<i>Podwójna porcja</i>	<i>Podwójna suchość</i>	<i>Podwójna broda</i>
<i>Podwójna władza</i>	<i>Podwójna noc</i>	<i>Podwójna samotnou</i>	<i>Podwójna zastuga</i>
<i>Podwójna numeracja</i>	<i>Podwójna whisky z lodem</i>	<i>Podwójna profesja</i>	<i>Podwójna symulacja</i>
<i>Podwójna warstwa</i>	<i>Podwójna plama</i>	<i>Podwójna osobowość</i>	<i>Podwójna tożsamość</i>
<i>Podwójna nagroda</i>	<i>Podwójna tytulatura</i>	<i>Podwójna ściana</i>	<i>Podwójna okazja</i>
<i>Podwójna okładka</i>	<i>Podwójna rola</i>	<i>Podwójna ekspozycja</i>	<i>Podwójna szkoda</i>
<i>Podwójna afirmacja</i>	<i>Podwójna radość</i>	<i>Podwójna hate crime</i>	<i>Podwójna relacja</i>
<i>Podwójna ofiara</i>	<i>Podwójna praca</i>	<i>Podwójna obawa</i>	<i>Podwójna espresso</i>
<i>Podwójna ocena</i>	<i>Podwójna rezygnacja</i>	<i>Podwójna zabawa</i>	<i>Podwójna dawka</i>
<i>Podwójna destylacja</i>	<i>Podwójna penetracja</i>	<i>Podwójna kumulacja</i>	<i>Podwójna stawka</i>
<i>Podwójna porcja</i>	<i>Podwójna krawędź</i>	<i>Podwójna szubienica</i>	<i>Podwójna korona</i>
<i>Podwójna gra</i>	<i>Podwójna bezmyślność</i>		

Tabulka 42 padesát příkladů polského podwójna z NKJP

V NKJP se nachází 598 příkladů.

<i>Podwójne morderstwo</i>	<i>Podwójne zaskoczenie</i>	<i>Podwójne szyby w oknach</i>	<i>Podwójne drinki</i>
----------------------------	-----------------------------	--------------------------------	------------------------

<i>Podwójne drzwi</i>	<i>Podwójne znaki</i>	<i>Podwójne zaprzeczenie</i>	<i>Podwójne życie</i>
<i>Podwójne węzły</i>	<i>Podwójne rury</i>	<i>Podwójne stuknięcie</i>	<i>Podwójne sito</i>
<i>Podwójne ucho</i>	<i>Podwójne espresso</i>	<i>Podwójne łóżko</i>	<i>Podwójne piętno</i>
<i>Podwójne szczęście</i>	<i>Podwójne pierwszeństwo</i>	<i>Podwójne standardy</i>	<i>Podwójne obywatelstwo</i>
<i>Podwójne racje</i>	<i>Podwójne lody</i>	<i>Podwójne przeczenie</i>	<i>Podwójne wrota</i>
<i>Podwójne szkła</i>	<i>Podwójne znaczenie</i>	<i>Podwójne oczy</i>	<i>Podwójne płozy</i>
<i>Podwójne wodze</i>	<i>Podwójne nazwisko</i>	<i>Podwójne rezerwacje</i>	<i>Podwójne okulary</i>
<i>Podwójne chuchnięcie</i>	<i>Podwójne niebezpieczeństwo</i>	<i>Podwójne spaghetti</i>	<i>Podwójne straże</i>
<i>Podwójne garby</i>	<i>Podwójne topory</i>	<i>Podwójne uczucia</i>	<i>Podwójne pistolety</i>
<i>Podwójne palisady</i>	<i>Podwójne przebudzenia</i>	<i>Podwójne kokardki</i>	<i>Podwójne pieczarki</i>
<i>Podwójne ciągi</i>	<i>Podwójne brwi</i>	<i>Podwójne machy</i>	<i>Podwójne trafienie</i>
<i>Podwójne recenzje</i>	<i>Podwójne przygotowania</i>		

Tabulka 43 **padesát příkladů polského podwójne z NKJP**

NKJP našlo maximální možný počet a to 1000 příkladů. Nejčastěji se opakuje: *życie, moralstwo, drzwi, recenzja*.

5.7.15 Dvojnásobný, dvojnásobná, dvojnásobné

<i>Dvojnásobný mistr světa</i>	<i>Dvojnásobný rozdíl</i>	<i>Dvojnásobný počet</i>	<i>Dvojnásobný vítěz</i>
<i>Dvojnásobný dluh</i>	<i>Dvojnásobný požadavek na kyslík</i>	<i>Dvojnásobný areál</i>	<i>Dvojnásobný semifinista</i>
<i>Dvojnásobný výkon</i>	<i>Dvojnásobný vítěz</i>	<i>Dvojnásobný podíl</i>	<i>Dvojnásobný šampion</i>
<i>Dvojnásobný účastník</i>	<i>Dvojnásobný risk</i>	<i>Dvojnásobný zrádce</i>	<i>Dvojnásobný účinek</i>
<i>Dvojnásobný pozor</i>	<i>Dvojnásobný rozsah</i>	<i>Dvojnásobný nejužitečnější hráč</i>	<i>Dvojnásobný úspěch</i>
<i>Dvojnásobný kouč</i>	<i>Dvojnásobný obhájce titulu</i>	<i>Dvojnásobný kontrast</i>	<i>Dvojnásobný držitel</i>

<i>Dvojnásobný medailista</i>	<i>Dvojnásobný mistr světa</i>	<i>Dvojnásobný objem</i>	<i>Dvojnásobný laureát</i>
<i>Dvojnásobný problém</i>	<i>Dvojnásobný nárůst</i>	<i>Dvojnásobný doživotní trest</i>	<i>Dvojnásobný čas</i>
<i>Dvojnásobný symbol</i>	<i>Dvojnásobný limit</i>	<i>Dvojnásobný průměr</i>	<i>Dvojnásobný prohřešek</i>
<i>Dvojnásobný trest</i>	<i>Dvojnásobný špion</i>	<i>Dvojnásobný integrál</i>	<i>Dvojnásobný důvod</i>
<i>Dvojnásobný vicemistr</i>	<i>Dvojnásobný finalista</i>	<i>Dvojnásobný kořen</i>	<i>Dvojnásobný otec</i>
<i>Dvojnásobný objem</i>	<i>Dvojnásobný obrat</i>	<i>Dvojnásobný idiot</i>	<i>Dvojnásobný šok</i>
<i>Dvojnásobný vyhazov</i>	<i>Dvojnásobný účastník</i>		

Tabulka 44 padesát příkladů českého dvojnásobný z ČNK

ČNK našlo 444 výsledků.

<i>Dvojnásobná medailistka</i>	<i>Dvojnásobná poptávka</i>	<i>Dvojnásobná rizikovost</i>	<i>Dvojnásobná vítězka</i>
<i>Dvojnásobná daň</i>	<i>Dvojnásobná radost</i>	<i>Dvojnásobná hodnota</i>	<i>Dvojnásobná mistryně</i>
<i>Dvojnásobná šampiónka</i>	<i>Dvojnásobná přesilovka</i>	<i>Dvojnásobná účast</i>	<i>Dvojnásobná životnost staveb</i>
<i>Dvojnásobná extrakce</i>	<i>Dvojnásobná pravděpodobnost</i>	<i>Dvojnásobná vražedkyně</i>	<i>Dvojnásobná podpora</i>
<i>Dvojnásobná výměna trenéra</i>	<i>Dvojnásobná účinnost</i>	<i>Dvojnásobná brzdná dráha</i>	<i>Dvojnásobná porce</i>
<i>Dvojnásobná cena</i>	<i>Dvojnásobná hodnota</i>	<i>Dvojnásobná maminka</i>	<i>Dvojnásobná produkce</i>
<i>Dvojnásobná svatba</i>	<i>Dvojnásobná nositelka Nobelovy ceny</i>	<i>Dvojnásobná vdova</i>	<i>Dvojnásobná vražda</i>
<i>Dvojnásobná rozpustnost látky</i>	<i>Dvojnásobná doba</i>	<i>Dvojnásobná perioda převratů</i>	<i>Dvojnásobná kapacita</i>
<i>Dvojnásobná částka</i>	<i>Dvojnásobná dávka</i>	<i>Dvojnásobná ostuda</i>	<i>Dvojnásobná babička</i>
<i>Dvojnásobná pomsta</i>	<i>Dvojnásobná práce</i>	<i>Dvojnásobná účast</i>	<i>Dvojnásobná převaha</i>
<i>Dvojnásobná investice</i>	<i>Dvojnásobná účastnice</i>	<i>Dvojnásobná produkce</i>	<i>Dvojnásobná hmotnost</i>

<i>Dvojnásobná sazba daně</i>	<i>Dvojnásobná početní výhoda</i>	<i>Dvojnásobná vlastenka</i>	<i>Dvojnásobná paměť</i>
<i>Dvojnásobná příležitost</i>	<i>Dvojnásobná konkurence</i>		

Tabulka 45 padesát příkladů českého dvojnásobná z ČNK

ČNK nalezlo 258 výsledků.

<i>Dvojnásobné zvýšení</i>	<i>Dvojnásobné zdražení</i>	<i>Dvojnásobné množství</i>	<i>Dvojnásobné zvětšení</i>
<i>Dvojnásobné oslabení</i>	<i>Dvojnásobné množství</i>	<i>Dvojnásobné ceny (pl.)</i>	<i>Dvojnásobné vraždy (pl.)</i>
<i>Dvojnásobné zlo</i>	<i>Dvojnásobné mzdy (pl.)</i>	<i>Dvojnásobné vzdálenosti (pl.)</i>	<i>Dvojnásobné hodnoty (pl.)</i>
<i>Dvojnásobné vzdálenosti (pl.)</i>	<i>Dvojnásobné snížení</i>	<i>Dvojnásobné zastoupení</i>	<i>Dvojnásobné zrušení</i>
<i>Dvojnásobné ztišení</i>	<i>Dvojnásobné riziko</i>	<i>Dvojnásobné peníze</i>	<i>Dvojnásobné klamání</i>
<i>Dvojnásobné zpoždění</i>	<i>Dvojnásobné osamění</i>	<i>Dvojnásobné tempo</i>	<i>Dvojnásobné rozčilení</i>
<i>Dvojnásobné riziko</i>	<i>Dvojnásobné rozlišení</i>	<i>Dvojnásobné navýšení</i>	<i>Dvojnásobné vyloučení</i>
<i>Dvojnásobné odcizení</i>	<i>Dvojnásobné ošetření</i>	<i>Dvojnásobné spropitné</i>	<i>Dvojnásobné úsilí</i>
<i>Dvojnásobné dobití</i>	<i>Dvojnásobné břímě</i>	<i>Dvojnásobné otvírání</i>	<i>Dvojnásobné nebezpečí</i>
<i>Dvojnásobné zhodnocení</i>	<i>Dvojnásobné vítězství</i>	<i>Dvojnásobné štěstí</i>	<i>Dvojnásobné břicho (velké)</i>
<i>Dvojnásobné vyvrcholení</i>	<i>Dvojnásobné křtiny</i>	<i>Dvojnásobné pochybení</i>	<i>Dvojnásobné úročení</i>
<i>Dvojnásobné jízdné</i>	<i>Dvojnásobné využití</i>		

Tabulka 46 padesát příkladů českého dvojnásobné z ČNK

V ČNK můžeme nalézt 298 výsledků.

Dvojnásobný a jeho formy se užívají při např. *dvojnásobné jízdné*, to znamená, že jízdné je dvakrát tak drahé než bylo nebo, že jsme museli zaplatit za jízdné dvakrát tolik (*Dospělí platí dvojnásobné jízdné.*)

5.7.16 Dwójnasób

<i>Odbiwać siebie w dwójnasób</i>	<i>Powiekszyć się w dwójnasób</i>	<i>Zacząć pić w dwójnasób</i>	<i>Stwor w dwójnasób zły</i>
<i>Czuć się w dwójnasób odpowiedzialna</i>	<i>Być w dwójnasób chory</i>	<i>Oddać w dwójnasób</i>	<i>Coś być niebezpieczne w dwójnasób</i>
<i>Odczuwać w dwójnasób</i>	<i>Zabawny człowiek w dwójnasób</i>	<i>Zrobić komuś w dwójnasób</i>	<i>Ważne w dwójnasób</i>
<i>W dwójnasób gorąco</i>	<i>Wzmóc się dwójnasób</i>	<i>Tracić w dwójnasób</i>	<i>Wydawać się coś w dwójnasób</i>
<i>Zdawać się coś w dwójnasób</i>	<i>We dwójnasób nisko</i>	<i>W dwójnasób ciekawie</i>	<i>Doczekać się w dwójnasób</i>
<i>Wzrość w dwójnasób</i>	<i>Czynić coś w dwójnasób</i>	<i>Zwaracać się w dwójnasób</i>	<i>Marwić się w dwójnasób</i>
<i>Rozumiany w dwójnasób</i>	<i>W dwójnasób traumatyczne</i>	<i>W dwójnasób obojętność</i>	<i>Dobijać sobie w dwójnasób</i>
<i>Streścić kogoś w dwójnasób</i>	<i>W dwójnasób siłami</i>	<i>W dwójnasób większy</i>	<i>W dwójnasób słyszeć</i>
<i>Podnieść się komuś w dwójnasób</i>	<i>Wzrość coś w dwójnasób</i>	<i>W dwójnasób nasze</i>	<i>Opłacić komuś w dwójnasób</i>
<i>Zająć się kimś w dwójnasób</i>	<i>Wykopytrnąć w dwójnasób</i>	<i>Miłować kogoś w dwójnasób</i>	<i>Poczuć coś w dwójnasób</i>
<i>Przeżywać w dwójnasób</i>	<i>Odplacić komuś w dwójnasób</i>	<i>Zwiększenie w dwójnasób</i>	<i>Nabrać coś w dwójnasób</i>
<i>Szpiegować w dwójnasób</i>	<i>W dwójnasób wynagrodzić coś</i>	<i>Doświadaczać w dwójnasób</i>	<i>Nie podobać się komuś w dwójnasób</i>
<i>Chwycić w dwójnasób za ręce</i>	<i>Stawać się coś w dwójnasób dzielne</i>		

Tabulka 47 **padesát příkladů polského dwójnasób z NKJP**

V NKJP se nachází 190 výsledků.

Dwójnasób můžeme přeložit do češtiny jako dvojnásobně nebo dvojitě. Užívá se s předložkou *w*.

5.7.17 Dvojitě, dvojice, dvojmo

<i>Dvojitě založit</i>	<i>Zajištěna dvojitě</i>	<i>Dvojitě přepřňovaný</i>	<i>Začala vidět dvojitě</i>
<i>Dvojitě tečkovaný štít</i>	<i>Dvojitě slepé studie</i>	<i>Metoda dvojitě značné vody</i>	<i>Dvojitě prošit rovným stehem</i>
<i>Dvojitě plisovaná roleta</i>	<i>Dvojitě vinuté lustry</i>	<i>Přišit zip dvojitě</i>	<i>Dvojitě drážkovaný povrch tampónu</i>
<i>Dvojitě podtržený</i>	<i>Dvojitě přepřňovaný motor</i>	<i>Dvojitě asymptotická trajektorie</i>	<i>Dvojitě ochlupené krovky</i>
<i>Dvojitě oploceny hranice</i>	<i>Dvojitě rozeklaný blesk</i>	<i>Dvojitě vyvážený stupeň</i>	<i>Dvojitě pilovitý</i>
<i>Dvojitě slepý pokus (způsob studie)</i>	<i>Dvojitě lomená příčka</i>	<i>Dvojitě zubaté</i>	<i>Dvojitě plisovaná roleta</i>
<i>Dvojitě věrný</i>	<i>Dvojitě zasklené okno</i>	<i>Dvojitě jištěné zálohování</i>	<i>Dvojitě reciproční tvar</i>
<i>Dvojitě slepý experiment</i>	<i>Dvojitě oslabovat princip následnosti</i>	<i>Dvojitě recesivní</i>	<i>Být v aplikaci něco dvojitě</i>
<i>Dvojitě stavitelný sloupek</i>	<i>Dvojitě vykrajované</i>	<i>Dvojitě kliknout</i>	<i>Dvojitě nabíraný kašmír</i>
<i>Dvojitě zavřené oči</i>			

Tabulka 48 čtyřicet jedna příkladů českého dvojitě z ČNK

ČNK našel 100 výsledků. Nejčastějšími příklady bylo: *dvojitá slepá studie*, *vidím dvojitě*, *štit dvojitě tečkovaný*, často používáno ve spojitosti s šitím.

<i>Dvojice výstav</i>	<i>Dvojice přátel</i>	<i>Dvojice stožárů</i>	<i>Dvojice (muž a žena)</i>
<i>Dvojice stejné barvy</i>	<i>Dvojice silničářů</i>	<i>Dvojice žen</i>	<i>Každý z dvojice</i>
<i>Dvojice klaunů</i>	<i>Dvojice protihráčů</i>	<i>Dvojice studentů</i>	<i>Dvojice elektronů</i>
<i>Klidnější z dvojice</i>	<i>Dvojice rovnic</i>	<i>Dvojice vedle nich</i>	<i>Sourozenecká dvojice</i>
<i>Manželská dvojice</i>	<i>Dvojice cizích lidí</i>	<i>Dvojice plošin</i>	<i>Dvojice útočníků</i>
<i>Dvojice z Pákistánu</i>	<i>Filmařská dvojice</i>	<i>Dvojice reproduktorů</i>	<i>Dvojice důchodců</i>
<i>Vsetínská dvojice</i>	<i>Dvojice nosníků</i>	<i>Dvojice žen</i>	<i>Vidové dvojice</i>
<i>Dvojice svorek</i>	<i>Zvláštní dvojice</i>	<i>Dvojice kamer</i>	<i>První dvojice</i>
<i>České dvojice</i>	<i>Nesourodá dvojice</i>	<i>Dvojice hejtmanů</i>	<i>Dvojice přímek</i>

<i>Dvojice hvězd</i>	<i>Dvojice policistů</i>	<i>Dvojice moderátorek</i>	<i>Dvojice novomanželů</i>
<i>Dvojice přátel</i>	<i>Dvojice jednotek</i>	<i>Bratrská dvojice</i>	<i>Bratrské dvojice</i>
<i>Dobrá dvojice</i>	<i>Dvojice šipek</i>	<i>Dobrá dvojice</i>	<i>Sledovaná dvojice</i>
<i>Dvojice filmařů</i>	<i>Fotbalová dvojice</i>		

Tabulka 49 padesát příkladů dvojice z ČNK

ČNK našel 3 295 výsledků. V češtině se výraz dvojice může používat jak pro dvojici složenou ze dvou žen či mužů, tak dvojici žena a muž popř. *dvojice dětí, dvojice svorek*, tj. používá se i s neživotnými podstatnými jmény i s podstatnými jmény středního rodu.

<i>Dostat každou radu dvojmo</i>	<i>Postiženo dvojmo (tsunami, zemětřesení)</i>	<i>Vidět dvojmo</i>	<i>Přicházet dvojmo</i>
<i>Být dvojmo oblečení</i>	<i>Mít osoby v adresáři dvojmo</i>	<i>Prostřít talíř dvojmo</i>	<i>Zobrazovat dvojmo</i>
<i>Smát se dvojmo</i>	<i>Prostrčit gumičku dvojmo</i>	<i>Obsazeno dvojmo</i>	<i>Odpovědět dvojmo</i>
<i>Mít vše dvojmo</i>	<i>Existovat dvojmo (šaty)</i>	<i>Dvojmo obdržené smlouvy</i>	<i>Vystříhnout dvojmo</i>
<i>Tištěný dvojmo</i>	<i>Pochován dvojmo</i>	<i>Z dvojmo tkané přize</i>	

Tabulka 50 devatenáct příkladů českého dvojmo z ČNK

ČNK našel pouze 36 výsledků. Často se opakovala fráze *vidět dvojmo*. Je zřejmé, že dvakrát, se v češtině užívá více jako *dvojmo*.

5.7.18 Para, podwójnie

<i>Każda para</i>	<i>Para przyjaciół</i>	<i>Para drzwi</i>	<i>Groteskowa para</i>
<i>Para za parą</i>	<i>Jedna para</i>	<i>Była z nich para</i>	<i>Para tańcząca walca</i>
<i>Umarła para</i>	<i>Para Niemców</i>	<i>Para profesjonalistów</i>	<i>Druga para</i>
<i>Para myszy</i>	<i>Para zakochanych</i>	<i>Zakochana para</i>	<i>Tajemnicza para</i>
<i>Para homoseksualna</i>	<i>Para Czechów</i>	<i>Para rąk</i>	<i>Jakaś para</i>
<i>Para szpiegów</i>	<i>Wędrująca para</i>	<i>Para staruszków</i>	<i>Fascynująca para</i>
<i>Para ludzi</i>	<i>Mijająca para</i>	<i>Ubrana para</i>	<i>Paea wąsów</i>
<i>Ciekawa para</i>	<i>Para kolczyków</i>	<i>Młoda para</i>	<i>Piękna para</i>

<i>Para dłoni</i>	<i>Para zrzutów</i>	<i>Para narzeczonych</i>	<i>Para dzieci</i>
<i>Przytulona para</i>	<i>Kochająca się para</i>	<i>Nastoletnia para</i>	<i>Starsza para</i>
<i>Sympatyczna para</i>	<i>Pijana para</i>	<i>Najpiększa para</i>	<i>Para nóg</i>
<i>Para słoni</i>	<i>Spacerująca para</i>	<i>Para kaloszy</i>	<i>Para oczu</i>
<i>Para z akademika</i>	<i>Para żyków</i>		

Tabulka 51 **padésát příkladů polského para z NKJP**

NKJP nalezl maximální počet výsledků. Tedy tisíc.

<i>Zdradzony podwójnie</i>	<i>Klejona podwójnie</i>	<i>Skorzystać podwójnie</i>	<i>Zrobienie zdjęcia podwójnie</i>
<i>Zranić kogoś podwójnie</i>	<i>Podwójnie płacone</i>	<i>Zamawiać podwójnie</i>	<i>Podwójnie wyrachowana</i>
<i>Liczyć podwójnie</i>	<i>Czuć się podwójnie</i>	<i>Zsokowany podwójnie</i>	<i>Widzieć podwójnie</i>
<i>Prowadzić podwójnie</i>	<i>Wrocić podwójnie szczęśliwy</i>	<i>Negować rzecz podwójnie</i>	<i>Wszystko podwójnie</i>
<i>Być podwójnie ciotkami</i>	<i>Podwójnie sycony miód</i>	<i>Być cudzozemką podwójnie</i>	<i>Wszystko jest podwójnie w porządku</i>
<i>Zirytować podwójnie</i>	<i>Dopisać podwójnie</i>	<i>Podwójnie niebezpieczny</i>	<i>Osamotniona podwójnie</i>
<i>Nudzić się podwójnie</i>	<i>Podwójnie brzydka</i>	<i>Podwójnie stary</i>	<i>Podwójnie pusty</i>
<i>Podwójnie nienaturalny</i>	<i>Podwójnie samotna</i>	<i>Cieszyć się z czegoś podwójnie</i>	<i>Bać się podwójnie</i>
<i>Podwójnie wzmocniona kawa</i>	<i>Poszczęścić się podwójnie</i>	<i>Zabezpieczyć się podwójnie</i>	<i>Podwójnie przeszkolona</i>
<i>Zasapać się podwójnie</i>	<i>Podwójnie paradoksalna sytuacja</i>	<i>Podwójnie zobowiązany</i>	<i>Podwójnie zmęczony</i>
<i>Czuć podwójnie</i>	<i>Podwójnie zdegenerowany</i>	<i>Podwójnie dublowane</i>	<i>Upić się podwójnie</i>
<i>Denerwować się podwójnie</i>	<i>Podwójnie usatysfakcjonowany</i>	<i>Walczyć o coś podwójnie</i>	<i>Powiedzieć podwójnie</i>
<i>Podwójnie romone</i>	<i>Odczuwać podwójnie</i>		

Tabulka 52 **padésát příkladů polského podwójnie z NKJP**

V NKJP se nachází tisíc výsledků.

5.8 Vyjádření mnohosti u látkových podstatných jmen

Tyto podstatná jména označují hmotu neboli látku, která se jeví jako amorfní, kompaktní nerozčleněný celek. Do této skupiny můžeme řadit:

- Pojmenování některých nápojů nebo potravin:

<i>Mléko</i>	
<i>CZ</i>	<i>PL</i>
<i>140 ml mléka</i>	<i>140 ml mleka</i>
<i>Sklenice mléka</i>	<i>Szklanka mleka</i>
<i>2 lžíce mléka</i>	<i>2 łyżki mleka</i>
<i>3 litry mléka</i>	<i>3 litry mleka</i>
<i>2 dl mléka</i>	<i>2 dl mleka</i>
<i>1 hrnek mléka</i>	<i>1 kubek mleka</i>
<i>Džbán mléka</i>	<i>Dzbanek mleka</i>

Tabulka 53 vyjádření čísla u podstatného jména mléko v češtině a polštině

<i>Limonáda</i>	
<i>CZ</i>	<i>PL</i>
<i>109 litrů limonády</i>	<i>109 litrów lemoniady</i>
<i>Láhev limonády</i>	<i>Butelka lemoniady</i>
<i>Plechovka limonády</i>	<i>Puszka lemoniady</i>
<i>Sklenice limonády</i>	<i>Szklanka lemoniady</i>
<i>Flaška limonády</i>	<i>Butelka lemoniady</i>
<i>Kelímek limonády</i>	<i>Tygiel lemoniady</i>
<i>Džbánek limonády</i>	<i>dzbanek lemoniady</i>

Tabulka 54 vyjádření čísla u podstatného jména limonáda v češtině a polštině

<i>Cukr</i>	
<i>CZ</i>	<i>PL</i>
<i>Kostka cukru</i>	<i>Kostka cukru</i>

<i>Lžička cukru</i>	<i>Łyżka cukru</i>
<i>100 g cukru</i>	<i>100 gramów cukru</i>
<i>Kilo cukru</i>	<i>Kilogram cukru</i>
<i>5 tun cukru</i>	<i>5 ton cukru</i>
<i>Špetka cukru</i>	<i>Szczypta cukru</i>
<i>Půl hrnku cukru</i>	<i>Pół kubka cukru</i>
<i>Sáček cukru</i>	<i>Saszetka cukru</i>

Tabulka 55 vyjádření čísla u podstatného jména cukr v češtině a polštině

- Tekutiny:

<i>Benzín</i>	
<i>CZ</i>	<i>PL</i>
<i>2 litry benzínu</i>	<i>2 litry benzyny</i>
<i>Nádrž benzínu</i>	<i>Zbiornik benzyny</i>
<i>Galon benzínu</i>	<i>Galon benzyny</i>
<i>Kanistr benzínu</i>	<i>Kanister benzyny</i>
<i>Barel benzínu</i>	<i>Baryłka benzyny</i>

Tabulka 56 vyjádření čísla u podstatného jména benzín v češtině i polštině

- Plodiny:

<i>Seno</i>	<i>Siano</i>
<i>CZ</i>	<i>PL</i>
<i>Stoh sena</i>	<i>Stóg siana</i>
<i>Kupka sena</i>	<i>Stóg siana</i>
<i>Hromádka sena</i>	<i>Stos siana</i>
<i>Balík sena</i>	<i>Siano w belach</i>
<i>Žok sena</i>	<i>Sino w bele</i>
<i>Kus sena</i>	<i>Kawałek siana</i>
<i>Hromada sena</i>	<i>Dużo siana</i>

Tabulka 57 vyjádření čísla u podstatného jména seno v češtině a polštině

<i>Dřevo</i>	<i>Drewno</i>
<i>CZ</i>	<i>PL</i>
<i>Kus dřeva</i>	<i>Kawałek drewna</i>
<i>Hromada dřeva</i>	<i>Dužo drewna</i>
<i>Metr krychlový dřeva</i>	<i>Metr sześcienny drewna</i>
<i>Trochu dřeva</i>	<i>Trochę drewna</i>
<i>Špalek dřeva</i>	<i>Kłody drewna</i>
<i>Pruh dřeva</i>	<i>Pasek drewna</i>
<i>Kilogram dřeva</i>	<i>Kilogram drewna</i>
<i>Pytel dřeva</i>	<i>Worek drewna</i>

Tabulka 58 vyjádření čísla u podstatného jména *dřevo* v češtině a polštině

5.9 Tři a troje, trzy a troje

V následující tabulce jsem shromáždila data z Českého Národního korpusu pro číslovku *troje*. Celkem jsem našla 159 příkladů, avšak některé podstatné jména se často opakovala. Nejčastěji to byly *dveře, noviny a stopy*.

Troje se nejčastěji používá ve spojitosti s páry např. *troje rukavice, uši, troje lyže* apod., avšak jsou často používány s pluraliemi tantum např. *troje dveře, plavky, kalhoty* apod.

Zajímavým jevem je zde to, že číslovku *troje* můžeme nahradit číslovkou *tři*, ale v tomto případě se změní počet. Jednoduchým příkladem je např. *troje rodiče*, čímž chápeme tři páry, avšak pokud řekneme *tři rodiče*, myslíme tím tři odlišné osoby.

<i>Troje noviny</i>	<i>Tři noviny (mít tři novin(k)y)</i>
<i>Troje volby do senátu</i>	<i>Tři volby (Zuzana měla tři volby.)</i>
<i>Troje uši (tři páry)</i>	<i>Tři uši (tři kusy)</i>
<i>Troje dveře</i>	<i>Tři dveře (možností je zde tři dveří vůz)</i>
<i>Troje paprsky (tři skupiny paprsků)</i>	<i>Tři paprsky (Do pokoje pronikaly tři paprsky světla)</i>
<i>Troje šaty</i>	<i>Tři šaty (nepoužívá se)</i>
<i>Troje hodiny (V bytě má troje hodiny.)</i>	<i>Tři hodiny (Učil jsem se tři hodiny)</i>
<i>Troje sousedy (Na patře máme troje sousedy)</i>	<i>Tři sousedi</i>

<i>Troje plavky</i>	<i>Tři plavky (nepoužívá se)</i>
<i>Troje boty (páry)</i>	<i>Tři boty</i>
<i>Troje jesle</i>	<i>Tři jesle (nepoužívá se)</i>
<i>Troje šustáky</i>	<i>Tři šustáky (nepoužívá se)</i>
<i>Troje přijímačky (Čekají mě troje přijímačky. Častější)</i>	<i>Tři přijímačky</i>
<i>Troje schody (schodiště)</i>	<i>Tři schody</i>
<i>Troje kalhoty</i>	<i>Tři kalhoty (nepoužívá se)</i>
<i>Troje skripta</i>	<i>Tři skripta (nepoužívá se)</i>
<i>Troje prázdniny</i>	<i>Tři prázdniny (nepoužívá se)</i>
<i>Troje knihkupectví (Navštívili jsme už troje knihkupectví.)</i>	<i>Tři knihkupectví (Navštívili jsme už tři knihkupectví.)</i>
<i>Troje lyže (páry)</i>	<i>Tři lyže</i>
<i>Troje hodinky (náramkové)</i>	<i>Tři hodinky (tři hodiny)</i>
<i>Troje stopy (tři páry stop)</i>	<i>Tři stopy</i>
<i>Troje mříže (např. ve vězení)</i>	<i>Tři mříže (nepoužívá se)</i>
<i>Troje omalovánky (např. tři knihy omalovánek)</i>	<i>Tři omalovánky (tři papíry a na každém z nich jedna omalovánka)</i>
<i>Troje kamna</i>	<i>Tři kamna (nepoužívá se)</i>
<i>Troje rodiče (Otec a matka)</i>	<i>Tři rodiče (matka Pepy, otec Julie a matka Kláry)</i>
<i>Troje rukavice (páry)</i>	<i>Tři rukavice (kusy)</i>
<i>Troje ruce (páry)</i>	<i>Tři ruce</i>
<i>Troje sáně</i>	<i>Tři sáně (nepoužívá se)</i>
<i>Troje narozeniny</i>	<i>Tři narozeniny (nepoužívá se)</i>

Tabulka 59 příklady a užití pro tři a troje v češtině

<i>Wszyscy troje</i>	<i>Tamci troje</i>
<i>Być we troje</i>	<i>Tych troje przedstawicielei</i>
<i>Troje szczeniąt</i>	<i>Troje dzieci</i>
<i>Troje zwierząt</i>	<i>Troje żywych</i>

<i>Troje ludzi</i>	<i>We troje</i>
<i>Troje oczu</i>	<i>Troje umarłych</i>
<i>Troje przyjaciół</i>	<i>Po troje</i>
<i>Troje dziewcząt</i>	<i>Troje rodzeństwa</i>
<i>Troje dzieciaków</i>	<i>Było tam troje drzwi</i>
<i>Troje nastolatków</i>	<i>Troje klientów</i>
<i>Troje etyków</i>	<i>Troje rodziców</i>
<i>Ich troje</i>	<i>Troje studentów</i>
<i>Troje młodych parkan</i>	<i>Troje zwycięzców</i>
<i>Troje rąk</i>	<i>Troje wojaków</i>
<i>Troje maluchów</i>	<i>Troje aktywnych</i>

Tabulka 60 třicet příkladů užití polského troje z NKJP

<i>Trzy dni</i>	<i>Trzy tygodnie</i>
<i>Trzy osoby</i>	<i>Trzy kieliszki wódki</i>
<i>Trzy litery</i>	<i>Trzy rundy</i>
<i>Trzy tysiące</i>	<i>Trzy kilogramy</i>
<i>Trzy gatunki</i>	<i>Trzy minuty</i>
<i>Trzy razy</i>	<i>Trzy rzeczy</i>
<i>Trzy klasy</i>	<i>Trzy godziny</i>
<i>Trzy bramki</i>	<i>Trzy piwa</i>
<i>Trzy metry od</i>	<i>Trzy artykuły</i>
<i>Trzy deskorolki</i>	<i>Trzy szkoły</i>
<i>Trzy fotografie</i>	<i>Trzy kobiety</i>
<i>Trzy lata</i>	<i>Trzy dychy</i>
<i>Trzy kroki</i>	<i>Trzy dźwięki</i>
<i>Trzy browary</i>	<i>Trzy dziewczyny</i>
<i>Trzy zbrodnie</i>	<i>Trzy miejscowości</i>

Tabulka 61 třicet příkladů užití polského tři z NKJP

ZÁVĚR

Číslovky jsou nezákladním nástavbovým slovním druhem, který vyjadřuje množství. Teoretická část je rozdělená na číslovky v češtině a polštině. V této části jsem představila číslovky, jakým slovním druhem jsou, jak za jejich pomoci můžeme vyjádřit počet, jak je můžeme dělit, jejich flexi a primární a sekundární funkce. V polštině jsem se spíše více zaměřila na flexi a v češtině spíše na použití a rozdělení číslovek. Také jsem rozebrala to, co mají z pohledu syntaktického, sématického a morfologického společné a co rozdílné.

Dále jsem shromáždila informace o jazykových korpusech, k čemu slouží, co bylo záměrem pro jeho vytvoření, jak jsou velké atd., jelikož jsem ze dvou korpusů čerpala jazyková data, díky kterým vznikla praktická část.

V praktické části jsem shromáždila jazyková data z korpusů (ČNK a NKJP). Do tabulek jsem zapsala vždy prvních padesát příkladů, pokud jich v korpusu nebylo uvedeno méně, pro daný tvar číslovky a uvedla, s jakým slovním druhem či konkrétním výrazem se pojí, kolik daný korpus našel výsledků a srovnala jsem shromážděná data v polštině a češtině. A také to, co vlastně znamenají nebo mohou znamenat.

V další části jsem se zaměřila na číslovky *tři a troje* v češtině, v ČNK jsem vyhledala třicet slovních spojení a zjistila jsem, že to, pokud použijeme souborovou nebo základní číslovku může změnit podstatu chápání celého slovního spojení (např. *tři rodiče x troje rodiče, tři klíče x troje klíče* apod.).

V polštině jsem shromáždila rovněž třicet příkladů, avšak zvlášť pro *tři* a zvlášť pro *troje* a zaměřila jsem se na to, s jakým výrazem se nejčastěji pojí. V obou případech, tedy jak v češtině a polštině, jsem zjistila, že souborové číslovky se pojí s pluraliemi *tantum* a v polštině také s mláďaty nebo dětmi (*istoty niedorosłe*) např. *troje dziewcząt, troje szczeniąt* apod. Kdežto v češtině raději použijeme výraz *tři děti, tři dívky, tři štěňata* atd. Souborové číslovky se v polštině pojí pouze se skupinami lidí, kde není patrné jejich pohlaví (např. *troje studentů x trzy studentů*).

V poslední části práce jsem se zaměřila na to, že můžeme vyjádřit číslo v češtině i polštině zejména u látkových podstatných jmen i jiným slovním druhem než číslovkou, toto mají oba jazyky společné, jednalo se o slova jako *mléko, limonáda, dřevo* atd.

Tato práce vznikla zejména za účelem porovnání jazykových korpusů a jejich dat v polštině i češtině. Oba korpusy jsou velice obsáhlé avšak odlišné. Pokusila jsem se o to, aby ta-

bulky s příklady z obou korpusů byly co nejvíce srozumitelné a poukázali na problematiku dané číslovky či výrazu.

I přesto, že jsem se zaměřila pouze na tři okruhy v praktické části je moje práce obsáhlejší, avšak díky studiu těchto jazykových dat a především korpusů jsem došla k závěru, že číslovky jsou velice specifickým slovním druhem v obou jazycích, mají toho mnoho společného, ale i odlišného. Obecně se jedná o slovní druh, o kterém se autoři v publikacích sice zmiňují, ale spíše okrajově. Nicméně i přesto, že se jedná o nezakladní nastavbový slovní druh, je to odvětví, bez kterého by byl jazyk chudší, a jeho uživatelé by nebyli schopni vyjádřit přesný počet množství.

ANOTACE

Číslovky jsou nástavbovými slovními druhy, které vyjadřují počet. Můžeme je rozdělit na počitatelné a nepočitatelné a také na základní, druhové, souborové, dílové apod.

V teoretické části je vysvětleno, co to vlastně číslovky jsou, jak je můžeme dělit, co vyjadřují, co mají společné a co rozdílné v českém a polském jazyce.

Praktická část vznikla se shromáždění dat z jazykových korpusů, porovnáním české číslovky dva a polské číslovky dwa a jejich příbuzné tvary. Druhým jevem je porovnání souborové a základní číslovky troje a tři, polsky troje a trzy. Poslední částí byla modifikace číslovky, tedy to, zda můžeme vyjádřit počet jinými slovními druhy než číslovkami.

Klíčová slova: lingvistika, polština, čeština, číslovky, pluralia tantum, singularia tantum, souborové číslovky, korpus

STRESZCZENIE

Liczebniki to uzupełniająca część mowy, które określają ilość. Można ich podzielić na określone i nieokreślone i też główne, wielorakie, zbiorowe, ułamkowe itp.

Część teoretyczna to część, gdzie wyjaśniono, co to właściwie są liczebniki, jak ich można podzielić, co wyrażają, co mają wspólne i czego nie w czeskim i polskim języku.

Część praktyczna powstała dzięki zgromadzeniu danych z korpusów językowych, porównaniu czeskiego liczebnika dva i polskiego dwa oraz ich form. Także porównaniu czeskiego liczebnika zbiorowego i głównego troje i tři z polskim troje i trzy. Ostatnim punktem w tej części to modyfikacja liczebników, czyli możliwość wyrażenia ilości innymi częściami mowy niż liczebnikami.

Słowa kluczowe: językoznawstwo, polski, czeski, liczebniki, pluralia tantum, singularia tantum, liczebniki zbiorowe, korpus

ABSTRACT

Numerals are additional parts of speech designating numbers. They can be divided into countable and uncountable or simple, generic, collective, distributive etc. In the theoretical part is explained what numerals are, how are they divided, what they represent, also the

differences and similarities in Czech and Polish language. The practical part was created by gathering data from language corpuses, by comparing czech numeral dva with polish dwa and their related forms. The second event was comparing collective and simple numerals of Czech troje and tři as well as Polish troje and trzy. In the last part is explained the modification of numerals, which means, thanks to which part of speech we can also express numbers.

Keywords: linguistics, polish, czech, numerals, pluralia tantum, singularia tantum, group numerals, corpus.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY**Monografie:**

CVRČEK, Václav. *Mluvnice současné češtiny I.: Jak se píše a Jak se mluví* [online]. 1. Praha: Karolinum, 2015 [cit. 2016-04-03]. s. 137-138, 226-235 ISBN 9788024628349.

Dostupné z:
http://www.cupress.cuni.cz/ink2_stat/index.jsp?include=podrobnosti&id=15029&zalozka=1

ČECHOVÁ, Marie a kol. *Čeština, řeč a jazyk*. 2. Praha: TIRA, spol. s.r.o., 2000, s. 86-91.

GREGORCZYKOWA, R., R. LASKOWSKI a H. WRÓBEL. *Gramatyka współczesnego języka polskiego: Morfologia*. 3. Warszawa: OD NOWA s.c., 1999, s. 63-64. ISBN 8301128291.

GREGORCZYKOWA, R., R. LASKOWSKI a H. WRÓBEL. *Gramatyka współczesnego języka polskiego: Morfologia*. 3. Warszawa: OD NOWA s.c., 1999, s. 341-344. ISBN 8301128291.

JADACKA, Hanna. Pluralia tantum w opisie leksykograficznym. *Lingvaria*. 2006, č. 1, KOŘENSKÝ, J. a M. KOMÁREK. *Mluvnice češtiny 2 - Tvarosloví*. 1. vydání. Praha: Academia, 1986, s. 105-128. ISBN 80-210-0168-2.

PRZEPIÓRKOWSKI, Adam, Mirosław BAŃKO, Rafał L. GÓRSKI a Barbara LEWANDOWSKA-TOMASZCZYK. *NARODOWY KORPUS JĘZYKA POLSKIEGO*. 1. Warszawa: PWN, 2012. ISBN 978-83-01-16700-4.

ROUSÍNOVÁ, Z. *Příruční mluvnice češtiny: Morfologie*. 2. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2012, s. 301-310. ISBN 978-80-7106-624-8.

s. 161–169.

SIUCIAK, Mirosława. *Kształtowanie się kategorii gramatycznej liczebnika w języku polskim*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2008.

STRUTYŃSKI, Janusz. *Gramatyka polska*. Wyd. 8. Kraków: Wydawnictwo Tomasz Strutyński, 2009, 234 p. Prace naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, nr 2585. ISBN 978-838-9288-073.

TOPOLIŃSKA, Zuzana a Maciej GROCHOWSKI. *Liczba, ilość, miara : materiały konferencji naukowej w Jadwisinie 11-13 maja 1972 r.* Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich ; Polska Akademia Nauk, Instytut Języka Polskiego, 1973.

WRÓBEL, Henryk. *Gramatyka języka polskiego*. 1. Kraków: OD NOWA s.c., 2001, s. 129-135. ISBN 8386399341.

Internetové zdroje:

Co je to korpus? *Český národní korpus* [online]. 2014 [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://wiki.korpus.cz/doku.php/pojmy:korpus>.

Český národní korpus: [dostupný z WWW: <http://korpus.cz>]

Glosbe: vícejazyčný on-line slovník [online]. [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <https://glosbe.com/>

Narodowy Korpus Języka Polskiego, [dostupný z WWW: <http://nkjp.pl>]

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 druhy číslovek s příklady a jejich ekvivalenty.....	12
Tabulka 2 skloňování polské číslovky dwa	21
Tabulka 3 skloňování polské číslovky trzy.....	21
Tabulka 4 skloňování polské číslovky pięć.....	22
Tabulka 5 skloňování polských číslovek czterdzieści, osiemdziesiąt, pięćset a dwieście.....	23
Tabulka 6 skloňování polských číslovek milion a tysiąc v jednotném a množném čísle.....	24
Tabulka 7 skloňování polských číslovek troje, patery, a několikery.....	24
Tabulka 8 padesát příkladů číslovky dva z ČNK.....	31
Tabulka 9 padesát příkladů číslovky dvě z ČNK.....	31
Tabulka 10 padesát příkladů číslovky dvou z ČNK	32
Tabulka 11 padesát příkladů číslovky dwa z NKJP	33
Tabulka 12 padesát příkladů číslovky dwie z NKJP	34
Tabulka 13 padesát příkladů polské číslovky dwóch z NKJP	34
Tabulka 14 padesát příkladů polské číslovky dwaj z NKJP	35
Tabulka 15 padesát příkladů polské číslovky dwojga z NKJP	36
Tabulka 16 padesát příkladů s polskou číslovkou dwu z NKJP	37
Tabulka 17 padesát příkladů polského dwom z NKJP.....	38
Tabulka 18 padesát příkladů polského dwóm z NKJP.....	38
Tabulka 19 padesát příkladů pro polské dwojgu z NKJP.....	39
Tabulka 20 padesát příkladů polského dwojgiem z NKJP	40
Tabulka 21 padesát příkladů české číslovky dvěma z ČNK	41
Tabulka 22 padesát příkladů polské číslovky dwoma a dwiema z NKJP.....	42
Tabulka 23 padesát příkladů číslovky dvakrát z ČNK.....	43
Tabulka 24 padesát příkladů české číslovky nadvakrát z ČNK.....	44
Tabulka 25 padesát příkladů polské číslovky dwa razy z NKJP.....	45
Tabulka 26 padesát příkladů polské číslovky dwukrotnie z NKJP.....	46
Tabulka 27 padesát příkladů číslovky dvojité z ČNK.....	46
Tabulka 28 padesát příkladů české číslovky dvojítá z ČNK.....	47
Tabulka 29 padesát příkladů číslovky dvojité z ČNK	48
Tabulka 30 čtyři příklady číslovky dvojítí z ČNK	48

Tabulka 31 devět příkladů číslovky dvojaký z ČNK	48
Tabulka 34 dvacet čtyři příkladů polské číslovky dwojaki z NKJP	49
Tabulka 35 osmnáct příkladů polské číslovky dwojaka z NKJP	49
Tabulka 36 čtyřicet dva příkladů polského dwojacie z NKJP	50
Tabulka 37 čtyři příklady polského dwoiscie z NKJP	50
Tabulka 38 devět příkladů polské číslovky dwoisty z NKJP	50
Tabulka 39 sedm příkladů polské číslovky dwoista z NKJP	50
Tabulka 40 patnáct příkladů polského dwoiste z NKJP	50
Tabulka 41 padesát příkladů českého dvojí z ČNK	51
Tabulka 42 šest příkladů polské číslovky dualny z NKJP	51
Tabulka 43 padesát příkladů polského podwójny z NKJP	52
Tabulka 44 padesát příkladů polského podwójna z NKJP	52
Tabulka 45 padesát příkladů polského podwójne z NKJP	53
Tabulka 46 padesát příkladů českého dvojnásobný z ČNK	54
Tabulka 47 padesát příkladů českého dvojnásobná z ČNK	55
Tabulka 48 padesát příkladů českého dvojnásobné z ČNK	55
Tabulka 49 padesát příkladů polského dwójnasób z NKJP	56
Tabulka 50 čtyřicet jedna příkladů českého dvojitě z ČNK	57
Tabulka 51 padesát příkladů dvojice z ČNK	58
Tabulka 52 devatenáct příkladů českého dvojmo z ČNK	58
Tabulka 53 padesát příkladů polského para z NKJP	59
Tabulka 54 padesát příkladů polského podwójnie z NKJP	59
Tabulka 55 vyjádření čísla u podstatného jména mléko v češtině a polštině	60
Tabulka 56 vyjádření čísla u podstatného jména limonáda v češtině a polštině	60
Tabulka 57 vyjádření čísla u podstatného jména cukr v češtině a polštině	61
Tabulka 58 vyjádření čísla u podstatného jména benzín v češtině i polštině	61
Tabulka 59 vyjádření čísla u podstatného jména seno v češtině a polštině	61
Tabulka 60 vyjádření čísla u podstatného jména dřevo v češtině a polštině	62
Tabulka 61 příklady a užití pro tři a troje v češtině	63
Tabulka 62 třicet příkladů užití polského troje z NKJP	64
Tabulka 63 třicet příkladů užití polského tři z NKJP	64